

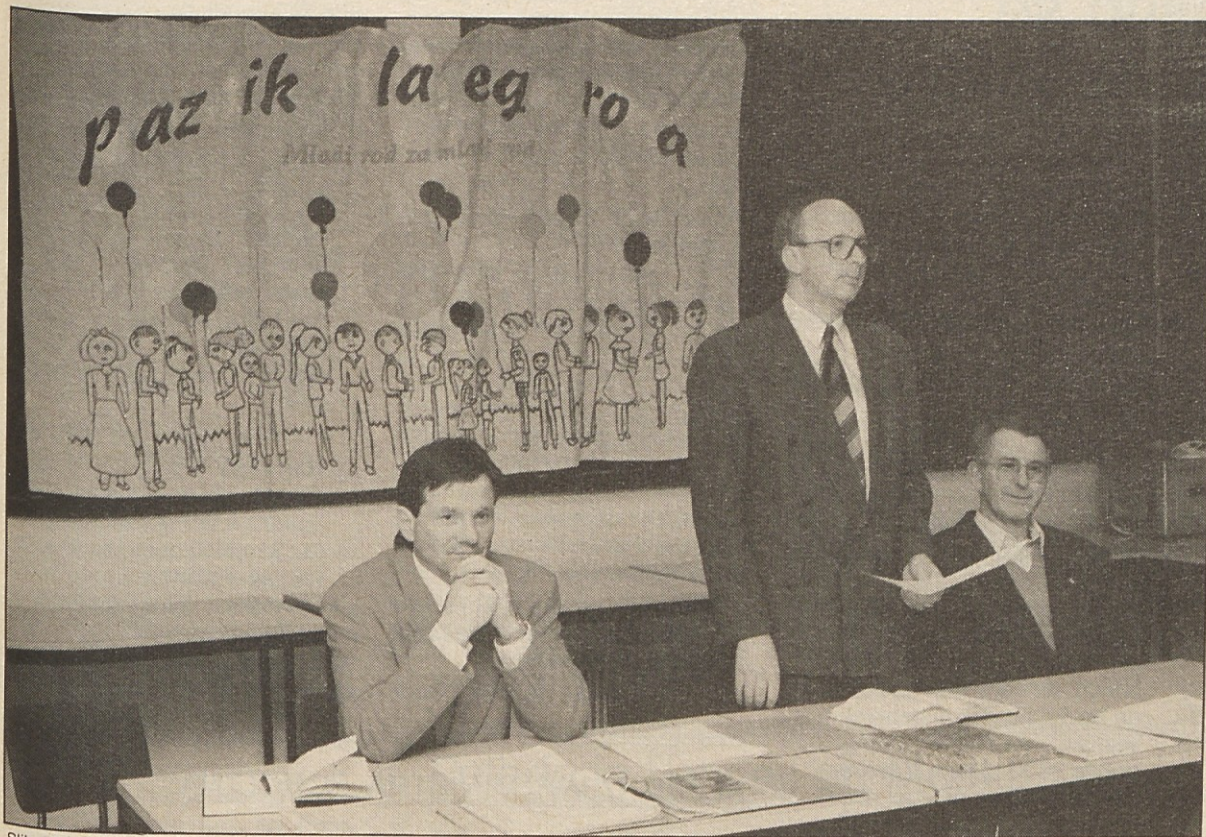
nt

naš tednik

Številka 10 Letnik 45 Cena 10,— šil. (25,— SIT)
petek, 12. marca 1993

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.
Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Deželnozbornske volitve 3. oktobra '93?

Slika: Marjan Fera

Z leve: glavni urednik Mladega roda H. Millonig, predsednik T. Ogris in podpredsednik H. Germ.

Koroška mora najkasneje v naslednjem letu izvoliti nov Deželni zbor. Kot pa smo iz dobro obveščenih krogov zvedeli, SPÖ in ÖVP resno razmišljata o jesenskem terminu. Potemtakem naj bi bile volitve že 3. oktobra 1993. FPÖ bi tak predlog takoj podprla, saj je doslej bila edina stranka, ki je zahtevala predčasne volitve. Njena sedanja politika je že danes v znamenju naslednjih volitev, tako da morata biti SPÖ in ÖVP zainteresirani za čimkrajši volilni boj.

Vse to ima tudi določene posledice za koroške Slovence ter še posebej za njihovo samostojno volilno gibanje.

Beri Komentar

Našega tednika (str. 2)

Peterle in Vencelj pozdravila občni zbor Mladega roda

Prejšnji teden je bil v Tischlerjevi dvorani občni zbor društva Mladi rod, ki sta ga pozdravila tudi slovenski zunanji minister Peterle in državni sekretar Vencelj. Glavna skrb društva je izdajanje Mladega roda, za dvojezične učitelje pa je društvo v sodelovanju s Centrom za šolske poskuse izdalo mapo s kopirnimi predlogami. Občni zbor je protestiral tudi proti nepravilnemu razpisu ravnateljskega mesta na Brdu.

Za predsednika je bil izvoljen spet Tomi Ogris. Podpredsednik je Herman Germ, tajnica Mili Hrobath, blagajnik in glavni urednik pa Hanzi Millonig.

Dolgoletna zvesta sodelavca Mladega roda sta mdr. ravnatelj Mirko Srienc, ki sodeluje že, odkar list izhaja, in ravnateljica Irena Žele. Njima se je Tomi Ogris še posebej zahvalil za sodelovanje.

POLITIKA

Zoran Thaler je predsednik Odbora za mednarodne odnose slovenskega parlamenta. Ta parlamentarni Odbor je pristojen tudi za vprašanja koroških Slovencev.

Stran 2/3

KULTURA

Koroška poje, osrednji koncert KKZ, je tudi letos nagovoril številne ljubitelje slovenske glasbe. Bila je v znamenju krstne izvedbe Ropitzove kantate v čast A. M. Slomšku.

Strani 10/11

JANKO KULMESCH

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Bodo naslednje deželno-zborske volitve vigredi 1994? Ali pa vendarle že letos jeseni? Morda 3. oktobra?

Vsekakor je potrebno tiste, ki računajo z jesenskim terminom, jemati resno. Te dni sem imel priložnost govoriti z nekaj ljudmi iz obeh večinskih

natto. Obstajajo serozna povpraševanja, na podlagi katerih bi v primeru, da bi Korošci lahko volili deželnega glavarja posebej, Zernatto dobil večino. Jasno, da mora v določeni meri od tega profitirati tudi njegova stranka. Pa še nekaj je potrebno

Pravočasno se pripraviti na volitve

strank, ki dobro poznajo politično-taktične igre za kulisami. Večinoma so se nagibali k temu, da se bodo vodstva strank odločila za jesenski termin.

O FPÖ je znano, da bi najraje že včeraj volila deželni parlament. Haider slej ko prej računa z relativno večino. Haider ve, da Ambrozy ni najbolj priljubljen politik ne v stranki ne pri širšem prebivalstvu. Glede ÖVP pa je prepričan, da Zernatto sam iz tretjerazredne ÖVP ne more napraviti prvorazredne.

Da Ambrozy ni najbolj priljubljen politik, je znano. Do zadnjega ni bilo znano niti, ali bo kot glavni kandidat SPÖ sploh preživel. Še dobro je v spominu, kako mu je pri izboru socialdemokratskih kandidatov v zadnjem hipu priskočil na pomoč Großmann, politik, ki je bil (in je) Ambrozyju največji trn v peti.

Ravno zato pa politični opazovalci upravičeno domnevaajo, da se bo Ambrozy odločil za jesenski termin. Računica je enostavna: čim prej bodo volitve, tem manj imajo Ambrozyjevi notranjestranski nasprotniki priložnosti, da bi žagali njegovo stolček.

Z jesenskim terminom špekulira tudi Zer-

Dr. Sturm je v diskusiji z dr. Grilcem poudaril, da bo EL na deželnozborskih volitvah dobila največ 2000 glasov. Je to izraz stvarne analize ali samo „Wunschdenken“?

Prepričan sem, da se bo tudi tokrat pošteno zmotil. Osnovni pogoj pa je, da bodo pripravile EL na volitve vsestranske — in pravočasne.

Zoran Thaler v pogovoru z Našim tednikom:

„Zelo sem naklonjen pri Parlamentu koroških Slovencev“

Zoran Thaler je predsednik Odbora za mednarodne odnose slovenskega parlamenta. Ta parlamentarni Odbor je pristojen tudi za vprašanja koroških Slovencev.

Z Zoranom Thalerjem se je pogovarjal Janko Kulmesch

Naš tednik: Kakšna je funkcija in sestav Odbora za mednarodne odnose?

Zoran Thaler: Sestavlja ga 22 poslancev in je v njem — proporcionalno — zastopanih vseh devet parlamentarnih frakcij. Njegova naloga je biti v pomoč Parlamentu pri specializirani obravnavi zunanjepolitičnih vprašanj.

Ima tudi neposredne pristojnosti?

Da. Te pristojnosti so določene v posebnem zakonu. Preden se npr. začne postopek za sklenitev kake mednarodne pogodbe, je potrebno za to soglasje Odbora. Nadalje potrjuje Odbor slovenske veleposlanike ter odpiranje ali zapiranje diplomatskih predstavništev. Predvsem pa tudi spremlja in obravnava vprašanja koroških Slovencev ter Slovencev v Italiji in na Ogrskem.

Na kateri programski osnovi obravnava Odbor vprašanja koroških Slovencev?

Take programske osnove Odbor

še ni formuliral, ker je bil ustanovljen šele konec februarja. Bomo pa v naslednjih treh mesecih povabili predstavnike koroških Slovencev na posvet in skušali z njihovim soglasjem določiti vsebinsko osnovo sodelovanja.

Katere ustanove koroških Slovencev nameravate povabiti? Koordinacijski odbor skupno z ZSO in SPZ, kot sta to pred nedavnim storila minister Peterle in državni sekretar Vencelj? Ali pa samo NSKS in ZSO, ki sta pred demokratizacijo Slovenije veljala kot edina predstavnik koroških Slovencev?

Vse relevantne predstavnike ustanov koroških Slovencev.

Minister Peterle se je v pogovoru s koroškimi Slovenci (3. 3. 1993) zelo jasno izrekel za Parlament koroških Slovencev. Kako gledate vi na to vprašanje?

Vem, da so na Koroškem o tem vprašanju različna mnenja. Ver-

jamem, da je tako tudi v našem Odboru. Zato si kot predsednik Odbora želim, da se to vprašanje postavi v Odboru na mizo, da se prediskutirajo vse možnosti in da se skupno ugotovi, katera rešitev največ prispeva k okrepitvi narodne skupnosti.

Se pa kot človek, ki se je v svojem dosedanem javnem delovanju vedno zavzemal za demokratično preverjeno politično zastopstvo, zelo naklonjen ideji, da se to zgodi tudi na Koroškem. Vendar bi bilo narobe, če bi to slabilo moč narodne skupnosti. **Vaše mnenje o zastopstvu koroških Slovencev v Deželnem zboru?**

Kot slovenskemu parlamentarcu se mi zdi normalno, da imajo koroški Slovenci najmanj eno zagotovljeno mesto v Deželnem zboru. Predstavniki večine bi morali uvideti, da bi to privedlo k narodnopolitični stabilizaciji v deželi. Izkušnje, ki jih imamo v Sloveniji z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo, me v tem samo potrjujejo.

Naj volijo slovenskega deželnozborskega poslanca samo Slovenci?

Logično, da ga naj določa narodna skupnost. V Sloveniji ne bi prišlo Slovincem na pamet, da bi oni določali, kdo naj zastopa Italijane in Madžare. Kdor se izjavi za pripadnika narodne manjšine, ta ima tudi pravico soodločati pri izvolitvi njenega parlamentarnega zastopnika.

Si lahko podobno ureditev predstavljate tudi za Koroško?

Drugečen primer kot ga imamo v Sloveniji, mi ne pride na misel. Pomembno pa je, kakšno je v družbi vzdušje. Od tega je predvsem tudi odvisno, ali je tako volilno ureditev za manjšino tudi moč izvesti.

Kako ocenjujete trenutno vzdušje na Koroškem?

Določeni napredki obstajajo, predvsem tudi zato, ker so se v Sloveniji s propadom enopartijskega režima „normalizirali“ so-govorniki. Moram pa poudariti, da bi morala Koroška bolj znati izkoristiti razvoj v Evropi in demokratizacijo v Sloveniji. V Evropi so propadli totalitarni režimi, Evropa se združuje, hkrati pa imam občutek, da se je vsaj v

nekaterih koroških slojih „prastrah“ povečal. O tem pričata npr. napad na Dvojezično trgovsko akademijo v Celovcu (kot je znano, jo razni koroški politiki napadajo zaradi sorazmerno visokega deleža dijakov iz Slovenije — op. ured.) ter nedavna agresivna razprava o knežjem kamnu na toolarskih bonih.

Če teče v Odboru za mednarodne odnose razprava o koroških Slovincih, naj bi imeli možnost sodelovati pri razpravi. To predvideva osnutek poslovnika za Državni zbor. Kako naj bi to funkcioniralo v praksi?

V osnutku piše, da je v takem primeru potrebno obvezno povabiti ali predstavnike slovenskih organizacij ali posamezne pripadnike narodne skupnosti. Pristojni za to so Državni zbor ali Odbori. Organizacije lahko posredujejo tudi pobude in predloge. Prekrške poslovnika obravnava Komisija za poslovniki, pritožbe pa je možno tudi nasloviti na predsednika Državnega zbora ali Odbora.

Odnos zunanjepolitični Odbor — slovenska Vlada?

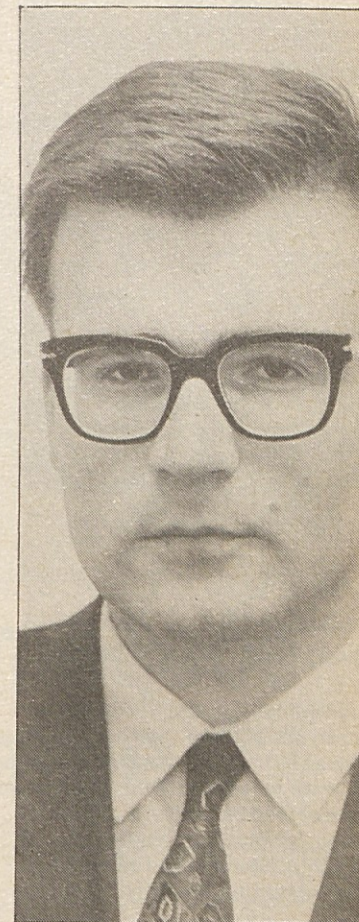
Pred demokratizacijo Slovenije je odločal en vrh, sedaj pa obstaja delitev oblasti. V tem smislu bo tudi naš Odbor sodeloval pri koordinaciji in sooblikovanju

slovenske zunanje politike. Hkrati pa je naše načelo, da ob ukvarjanju s posameznimi drevesi ne smemo spregledati celotnega gozda. Ukvarjali se bomo s strateškimi vprašanji zunanje politike; ni pa naloga parlamenta, da se vtikava v vsakodnevno operativno zunanje ministra.

Zunanji minister Peterle namerava ustanoviti poseben Sosvet, ki naj bi mu bil v pomoč kot svetovalni organ. Namerava zunanjepolitični Odbor uvesti kaj podobnega?

Moj predlog je, da bi imel Odbor za mednarodne odnose iz svojih vrst posebnega poročevalca, ki bi bil odgovoren za stike s koroškimi Slovenci ter pripravo tozadavnih predlogov in ukrepov.

Hvala za pogovor.

Zoran Thaler

V Sloveniji ne bi prišlo na pamet Slovincem, da bi oni določali, kdo naj zastopa Italijane in Madžare. Kdor se izjavi za pripadnika narodne manjšine, ta ima tudi pravico soodločati pri izvolitvi njenega parlamentarnega zastopnika.

Peterle in Vencelj pri Mocku:

Napredki tudi v manjšinskem vprašanju?

Danes, v petek, je slovenski zunanji minister Peterle — v spremstvu državnega sekretarja Vencelja — na obisku pri svojem avstrijskem kolegu Mocku. Včeraj se je srečal s predstavniki Koordinacijskega odbora koroških Slovencev skupno z ZSO.

Namen včerajšnjega srečanja (poleg Narodnega sveta in Zveze slovenskih organizacij so sodelovali še zastopniki Enotne liste, KKZ, SJK, Slovenske gospodarske zveze, Pedagoškega združenja in Slovenske športne zveze): ker je na dunajskem obisku vprašanje koroških Slovencev ena od osrednjih tem, je bilo potrebno uskladiti stališče slo-

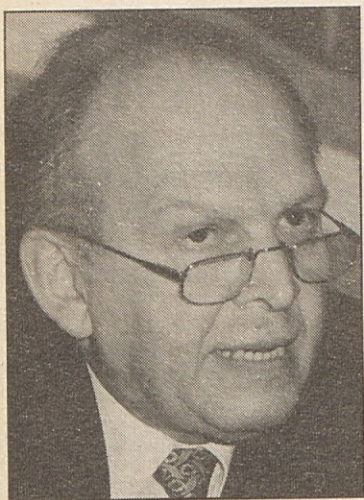
venske vlade s koroškimi Slovenci.

Med drugim se bosta avstrijska in slovenska stran pogovarjali o vprašanju otroških vrtecev, celodnevnega slovenskega radijskega sporeda in razširitve televizijskih oddaj dvojezičnega šolstva (kvalifikacija ravnateljev, obisk slovenskih državljanov na Dvojezični trgovski akademiji ter uporabe

uradnega jezika na celem področju javne uprave vključno Kmetijske zbornice.

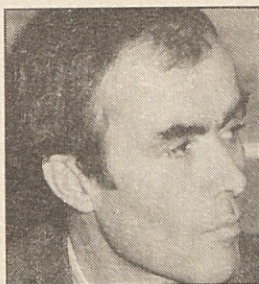
Slovenska stran bo tudi zagovarjala stališče, da želi ureditev notranjopravnega statusa koroških Slovencev in njihovo zastopstvo v zakonodajnih telesih.

O rezultatih današnjih pogovorov bomo poročali v naslednji izdaji NT.

Dr. Andrej Moritsch

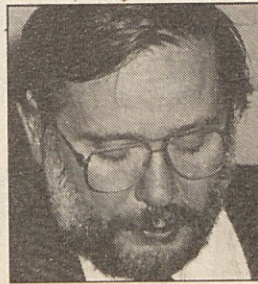
Slike: Marjan Fera

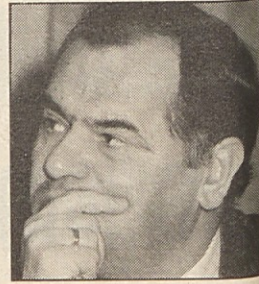
Dr. Gernot Heiss

Doc. Marta Verginella

Prof. Peter Vodopivec

Dr. Arnold Suppan

Narodnost (Nationalität) — mit zgodovine?

Na to temo je v petek, 5. marca, Dom v Tinjah sklical zgodovinarje za okroglo mizo, pod vodstvom prof. A. Moritscha z Dunaja, ki je že večkrat predaval o podobni vsebini na Koroškem, v svoji ožji domovini.

Skromna udeležba in živahna razprava sta pokazali dvoje: nekoliko smo se že naveličali razpravljati o narodnosti in nacionalizmu, kolikor je to teoretično besedičenje; veliko ljudi pa se zanima in se osebno trudi za različne oblike mirnega sožitja, predvsem doma na Koroškem.

Tinjski večer je bil predvsem pomemben prispevek za razčiščevanje pojmov (v nemščini !?). Že prof. Moritsch je izredno jasno in natančno, čeprav izzivalno, opredelil svoje stališče: Ljudstvu (tudi slovenskemu) so vsilili v 19. stoletju pojme narod,

narodnost, pripadnost, čeprav ne takrat ne danes ni mogoče govoriti o enotnem izvoru, jeziku, kulturi ali zgodovini kakšne etnične skupnosti. Vse to je mitologija, nastala pod pritiskom svetovne miselnosti ali politične ideologije. Vsaka narodna zavest („man kann nicht ein wenig schwanger sein“) vodi k nacionalizmu, ki izključuje drugačno mnenje ali pripadnost.

Kako to še danes konkretno doživljamo, je dokazala doc. Marta Verginella iz Trsta. Tam sta še živa (samo tam?) nasprotna tabora: italijanska

gospodovalna prevzetnost, ki se brani pred „barbarskim“ vplivom slovenskega podeželja, in slovenska frustrirana manjšina, ki se krčevito bori za obstoj. Nekako pomirjeno sta izravnava nasprotja in razčistila pojme prestavnika dunajske univerze prof. dr. G. Heiss in doc. dr. A. Suppan: Ob primeru naraščajoče avstrijske narodne zavesti se oblikujejo nove etnične skupnosti, ker nacionalna gibanja ogrožajo sožitje narodov. Narod (Volk) je skupnost, ki ima svojo kulturo, zgodovino, usodo — realistični mit. Nacija (Na-

tion) je politični izraz narodne zavesti.

Prijetno umirjeno, a odločno, je predstavnik samostojne Slovenije prof. dr. Peter Vodopivec iz Ljubljane predstavil sodobno pojmovanje narodnosti. Vsak človek je izraz določene okolja in časa pa tudi produkt dejanske tradicije in zgodovine. Slovenci smo preživeli v multikulturalni sestavi Evrope, ker smo našli (ali še vedno iščemo) pravilno pot med možnim prilagajanjem in potrebnim samouveljavljanjem. Izgredi na Balkanu — tako prof. Vodopivec — niso samo posledica nacionalističnih pritiravanj. Nikakršen hegemonistični sistem (panslavizem, kraljevina, komunizem) ni bil sposoben rešiti nacionalnih problemov in zediniti jugoslovanskih narodov. Po razpadu socializma se narodi rešujejo tako, da iščejo druge vrednote v lastni zgodovini, tradiciji, pripadnosti. Vzrok za nesoglasja in prepire je nestrpnost, ključ za reševanje teh krvavih bojev je priznanje pravic različnih etničnih različicam.

Alojz Angerer

ALOJZ ANGERER

Kar nekajkrat v zadnjem času smo bili priča predavanjem in pisanju o isti temi: nacija in nacionalizem, narod in narodnost, narodna zavest in interetnična družba. Skromni obiski in pičli odmevi kažejo, da je narodna skupnost že sita učenih monologov. Pa je vendar potrebno razčistiti pojme, da vsaj vemo, o čem govorimo in da se ne izgubijo dobrohotne besede v prazen medčloveški prostor.

Na eni strani smo pravkar spet slišali stališče rojaka z Zilje prof. A. Moritscha: narod in narodnost sta preživela pojma, ostanek 19. stoletja, prežeta z nacionalistično miselnostjo mladih nacionalnih držav. Nobena etnična skupnost se ne more sklicevati na skupno zgodovino, kulturo, na povezovalni izvor ali jezik. Vse to je mit zgodovine, ki je nastal in je še vedno prisoten v naših glavah.

Na drugi strani smo že do

Narodna zavest je odsev spoštovanja drugih

grla siti ponavljajočega se besedičenja: živimo v pluralistični družbi; sodobna društva so interetnična; moramo se prilagoditi, človek se ne sme izolirati, izključiti drugačnega; ena kultura in skupna zgodovina nas združuje in končno smo sestavni del Evrope, kjer se oblikujejo regije — kakorkoli se že označujejo „regionalne kulture“.

Tretji glas pravi, da se narodi vedno bolj zavedajo svoje samobitnosti in težijo spet k samostojnosti v državni obliki. Narodi imajo svoje značilnosti, svojo zgodovino, kulturo, jezik. Lepo bi bilo, če bi še živeli na določenem področju, v slogi in tesni povezanosti.

Pa ni tako! V vsakem pogledu

tiči samo zrno resnice. „Bog, blagoslovi nam našo slovenščino, da bo jezik resnice!“ (A. Rebula, Slomškove večernice). Kaj, ko bi začeli na Koroškem misliti na to, da imamo predvsem pravico do različnih mnenj? Vsak človek, vsaka etnična, kulturna, jezikovna ali ideološka skupnost ima pravico, da neovirano izraža svojo miselnost, svoje prepričanje in svojo pripadnost, in da drugi to stališče poslušajo in spoštujejo. Če mislimo zdaj takoj na srbske nacionalistične izgrede, je to za marsikoga samo beg iz lastne kletke. A ni izrecno žalostno, da so Slovenci sami na vprašanje Celovškega radia, kaj je značilno za koroške Slovence, večinoma odgovarjali:

Da se kregamo. Začnimo raje vsak pri sebi podirati pregrade, predsodke, prepade. Pa se nam bodo odprle oči in videli bomo, da drug ni desničar ali levičar, ni partizan ali klerikalec, ni nemčur ali nacionalist — ampak človek, ki ima svoje mnenje, svoje napake, svojo dobro voljo premostiti razlike in priznati drugačen zorni kot. Potem se ne bo potrebno nobenemu skriti v asimilacijo, govorili bomo o narodni skupnosti, ne o manjšinah, in izpolnila bi se pravljica o sožitju narodov. Potem celó složno sodelovanje v eni kulturni organizaciji koroških Slovencev ne bi bilo zgolj utopija . . .

na kratko

Sele

Podžupan odstopil

Po 14 letih je odstopil: podžupan Franc Užnik

Pred krakim je v Selah iz zdravstvenih razlogov oddal mesto podžupana **Franc Užnik (SP)**.

14 let je bil občinski odbornik, mesto podžupana pa je nastopil, po odhodu Zdravka Velika. Tako je nadomeščal Antona Hribernika in zdaj Engelberta Wassnerja. „Bil je lep čas in mnogo smo skupno napravili za Sele,“ je kratko ocenil bivši podžupan svoje delo v občinskih sobi.

Kdo bo njegov naslednik, še ni določeno. Naslednji teden naj bi se frakcija odločila, na vsak način pa naj bi padla odločitev do naslednje občinske seje, na kateri bo čakal z zaobljubo že okrajni glavar.

Na to občinsko sejo pa v Selah že nestrpnost čakajo. Podžupan **Nanti Olip**: „Zadnji čas je, da bomo razpravljali o potrditvi proračuna preteklega leta in da bomo sklenili novega.“

Bistrica v Rožu

Pouk šele ob 8.30

Kljub temu, da se občinski zastopniki in vodstvo ljudske šole na Bistrici v R. že leta zavzemata za to, da bi iz Svete vasi vozil ÖBB - bus otroke prej v šolo, doslej ni bilo možno zabeležiti uspeha.

Zato se v ljudski šoli na Bistrici v R. pouk prične šele ob 8.30 in traja pogostokrat prek opoldneva. Občinski odborniki in vodstvo šole upata, da bo ÖBB uvidevna in da bo spremenila vozniški red busov.

Foto: Fera

Djekše: kako bi bilo mogoče ustaviti odseljevanje ?

Nad najbolj sončnim krajem v Avstriji so se v zadnjih letih zbrali temni gospodarski oblaki. 950 prebivalcev šteje občina Djekše, vsako leto pa 12 Djekšanov zapusti občino - gredo s trebuchom za kruhom v gospodarske centre.

Poroča Silvo Kumer

1100 let obstoja bodo kmalu praznovali na Djekšah, zato na Občini pričakujejo za ta jubilej posebno darilo od Dežele. Medtem ko si župan Travnik želi nov občinski urad, imajo prebivalci druge predstave.

Ljudska iniciativa je na zborovanju predstavila katalog zahtev Deželni vladi, od katere pričakujejo Djekšani finančno pomoč v višini 30 do 35 mio. šilingov. V ospredju so zahteve po olepšanju

in izboljšanju turistične infrastrukture, med drugim z zahtevo po gradnji dopustniške vasi, večnamenske dvorane in kopališča.

Prot takimi mamutskimi projekti se je izrekla druga ljudska iniciativa, katero mdr. podpirata kmeta Gabriel Slamanig, pd. Črešnig, in Anton Höberl. Njihov predlog predvideva, naj bi finančna podpora prišla v dobro vsem vasem in krajem, predvsem pa vsem prebivalcem v občini. Kot

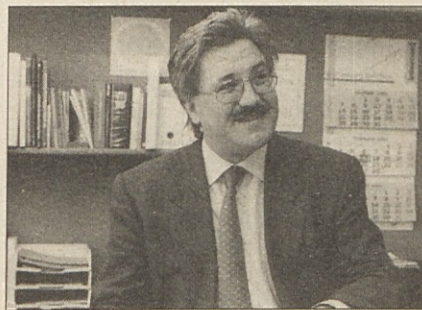
zelo izgledno ocenjuje možnost, da bi dobile Djekše zdravilišče, kateremu bi lahko domači kmetje direktno prodajali svoje proizvode.

Veliko predlogov in idej je že na mizi. Kar manjka, pa je resna strokovna študija o možnostih, ki jih imajo Djekše. Zato je odbornik Enotne liste **mag. Filip Warasch** predlagal, naj občina Djekše naroči znanstveno študijo, ki bi gotovo prinesla več sonca v to razpravo.

Hanzi Karner, Enotna lista Djekše :

Odseljevanja z mamutskimi projekti ne bo mogoče preprečiti. Prebivalcem je potrebno nuditi boljše pogoje: nihajem dodatne finančne podpore, turističnim podjetjem pa pomagati izboljšati ponudbe, predvsem tiste naših kmetov.

Mag. Filip Warasch, občinski odbornik na Djekšah:

„Dejstvo je, da imamo precejšnje odseljevanje, katerega moramo ustaviti. Toda za ta namen je potrebno dati strokonjakom izdelati študijo, ki mora upoštevati vse okoliščine in pogoje, ki jih imamo na Djekšah. Šele če bo znanstveno utemeljen koncept na mizi, je smiselno razpravljati naprej.“

Anton Höberl, Skupnost južnokoroških kmetov:

„Mislim, da bo potrebno več privatne iniciative, šele potem ima pomoč Dežele smisel. V turistični koncept je treba v občini Djekše vključiti vse kraje, predvsem pa še vse kmete, brez katerih bi bili vsi koncepti nesmiselni, saj imajo ravno kmetje največ nuditi.“

Zelo zanimiv seminar o biološkem kmetovanju (1. del) je bil prejšnjo soboto - našim kmetom ga zelo priporočamo! (2. del: 19. in 20. 3.; 3. del: 2. in 3. 4. 1993 v gostišču Juenna)

Biološko kmetovanje še v otroš čevljih

Število bio-kmetov stalno narašča. Na Koroškem približno 200 kmetov dela po smernicah biološkega kmetovanja. Medtem ko so še pred nekaj leti veljali taki kmetje v naši družbi kot čudaki, danes Dežela pospešuje tako biološko kmetovanje. Priznati pa je potrebno, da so skoraj vsi poizkusi biološkega kmetovanja tvegani...

Sliko in besedilo pripravila Heidi Stingler

Podpore so nujno potrebne, kajti z gospodarskega vidika tega načina kmetovanja skoraj ni mogoče zagovarjati. Problem pa je tudi v tem, da imajo kmetje razmeroma malo izkušenj z biološkim kmetovanjem in je to povezano z določenim tveganjem.

Ker pa se je v zadnjih letih odločilo razmeroma veliko kmetov za ta alternativni način kmetovanja, počasi primanjkuje sredstev za podpore. Subvencije je Dežela za letošnje leto znižala skoraj za polovico.

Trenutna podpora za biološko kmetovanje znaša:

- šil. 4.000.- osnovna premija
- + šil. 2.500.- za ha njive oziroma
- + šil. 1.000.- za ha travnika

POGOJI ZA PODPORO:

1. kmet ne sme uporabljati kemičnih gnojil in škropiv
2. gnoj mora kompostirati, gno-

jevko pa ozračevati
3. zvrsti primerna reja živali in temu primerno urejen hlev
4. kmet se mora udeležiti osnovnega tečaja biološkega kmetovanja

Prav iz tega razloga sta Kmečka izobraževalna skupnost in Strojni krožek Podjuna priredila za konec prejšnjega tedna zanimiv tečaj o biološkem kmetovanju, v okviru projekta „Tla - kmetiča & kmet - življenjsko okolje“.

V petek, 5. marca, se je v Šmihelu udeležilo zanimivega predavanja univ. prof. dr. Alfreda Haigerja lepo število domačinov. Govoril je na temo „ES in kmetje. Je ekološko kmetijstvo rešitev?“. Pri tem je referent priznal, da je bil svojčas sam zagovornik konvencionalnega kmetovanja, vendar da je prišel do spoznanja, da je biološko kmetovanje edina pot, ki jo je možno zagovarjati, da bodo tudi naslednje generacije lahko živele v kolikor toliko zdravem okolju.

vem okolju.

V zaščitenem območju talne vode je biološko kmetovanje še posebej zanimivo

Na celodnevem seminarju v soboto, 6. marca, je predsednik koroške Zveze bio-kmetov Rudi Löschenkohl v pogovoru s podjunkskimi kmeti skušal prikazati prednosti pa tudi težave v zvezi z biološkim kmetovanjem. To je bilo za podjunske kmete zelo zanimivo, še posebej sedaj, ko bo postalo veljavno novo, razširjeno zaščiteno območje talne vode. Za marsikatero kmeta bo to pomenilo, da v določenih krajih ne bo smel več uporabljati kemičnih gnojil in škropiv.

Pri tem seminarju so kmetje jasno izrazili bojazen, da bi bil tak poskus morda le preveč tvegan. V primerjavi s konvencionalnim kmetovanjem imajo bio - kmetje razmeroma malo izkušenj. Zato je Rudi Löschenkohl poudaril, da je nujno potrebno, da imajo bio - kmetje stalno stik drug z drugim, da si izmenjujejo informacije o izkušnjah, ki so jih pridobili.

Z ekonomskega vidika je sprejemba kmetovanja od konvencionalnega na biološki način, vsekakor tvegana zadeva. Riziko naj bi v glavnem pokrila subvencija, katero kmet trenutno še lahko dobi od Dežele. Z ekološkega vidika pa je alternativno kmeto-

vanje dolgoročno verjetno neškodno potrebno.

Pogosto manjka trg za direktno prodajo kmetijskih proizvodov

V trenutnih razmerah, ko bi kmetje še nimajo tržne mreže, tudi še ne obstaja strategija, kako bi se kmetje bolje organizirali. Ta način kmetovanja še razmeroma nepopularen. Dejstvo je tudi, da si Zveza bio-kmetov skoraj more privoščiti večje reklame biološke proizvode, kar pa bi bilo nujno potrebno, da bi lahko izšli mnenje potrošnikov o proizvodih, kajti od tega je največja odvisna tudi cena, ki jo dobi kmet (kemična industrija uporabi letno 130 milijonov evrov za reklamno dejavnost, ki jo gnojila).

Kmetje bi morali postati samoiniciativni in oceniti možnosti dajanja proizvodov v svoji regiji. Tem bi odpadli transporti, kmetijski proizvodi pa bi bili tudi za potrošnika bolj privlačni, ker bi imeli gotovilo, da so sveži. Tako bi lahko izšla tudi marsikatera spodarska računica. Vsekakor naj bi bila ocena takih možnosti delo strokovnjakov in ne poizkus kmetov, ki so po navadi zelo tvegane, pogostokrat pa porabijo tudi veliko zadolžitve za katero kmetijo.

Kaj menijo naši kmetje o biološkem kmetovanju:

Franc Woschitz, Metlova: Biološko kmetovanje se zanima že dalj časa in tudi večkrat skušam seminarje in tečaje. Sem v njive in travnike imam v zaščitenem območju talne vode in seveda moral poiskati možnost, kako bom lahko opustil kemična gnojila in škropiva. Sam sem že delal poizkuse, kako bi lahko opustil škropiva, vendar mi to priznati, da mi to doslej še ni uspelo. Je pa tudi tako, da bi se sedje še posebno natančno dajo pod prste, če se lotiš tega načina kmetovanja.

Sam bi rad delal po smernicah biološkega kmetovanja, vendar se bojim, da bi bilo pri tem načinu kmetovanja dosti več tveganja kot ga imam sedaj in se gospodarska računica ne bi izšla. Pa le bom vidim tudi v pomanjkljivosti možnosti za direktno pro-

dukcijskih proizvodov.

Martin Wastl, Lovanke: Sam se trenutno še ne ukvarjam z biološkim kmetovanjem. Na ta seminar pa sem prišel, ker me zanima. Moj cilj je, da bi našel možnost, kako bi lahko opustil kemično gnojenje in pa tudi škropljenje - to pa zaradi ekološkega vidika in pa seveda tudi s finančnega vidika. Svojo kmetijo imam v zaščitenem območju talne vode in bo zato nujno potrebna preureditev kmetije. Kako bo to šlo, še ne vem. Upam, da ne bo potrebnih mnogo novih strojev, ker se večje investicije pri trenutnih cenah za živino ne bi več splačale.

Hanzi Perč, Šteben pri Globasnici: Pri kmetovanju skušam shajati s čim manj kemičnimi gnojili. Ker pa imam kmetijo v zaščitenem območju, bom dolgoročno moral verjetno popolnoma opustiti tako gnojenje. Pred tremi

letih sem si nabavil tudi napravo za ozračevanje gnojevke in moram reči, da sem zelo zadovoljen z uspehi, ki jih dosegam s takim gnojenjem. Pred nekaj leti sem skušal s poruzo nasejati deteljo, da bi lahko shajal brez kemičnega gnojila, vendar mi ta poizkus ni uspel. Vsekakor se mi zdi, da imamo kmetje na področju biološkega kmetovanja zaenkrat še premalo izkušenj.

Stefan Kordesch, Mala vas: Na ta tečaj sem prišel, da bi slišal od strokovnjakov, ali so mnenja, da bi lahko v našem kraju uspeli začeti z biološkim kmetovanjem in kakšne možnosti vidijo za naš kraj. Glede direktne prodaje naših proizvodov vidim večje probleme, ker ni blizu mestnega centra. Kot kmet sem tudi splošno, da zaenkrat še ni možno shajati brez kemičnih škropiv.

Marko Kapun, Konovece: Kot mlad kmet imam srečo, da je moj oče, ki nikoli ni bil glavni kmet, tako dovteten za nove načine kmetovanja, da imam tozadevno razmeroma veliko svobode. Trenutno hodim v kmetijsko šolo v Goldbrunnhof, kjer nas poučijo, da se seznanjajo z biološkim kmetovanjem, praktično pa si žal ne moremo nabrati takšnih izkušenj. Če bom doma revzel kmetijo, si jo bom na kak način skušal tako urediti, da bom lahko živel od nje, sicer pa bom raje odločil za kak drug poklic.

Gost v Nasem tedniku

Johana Amruš

„Imam samo eno željo - da bi se sin poročil s Slovenko!“

Johana Amruš, po domače Močnca, iz Tešnje pri Št. Jakobu, se rada spominja svojih mladostnih let, in to čeprav njena življenjska pot ni bila posejana z rožami. Danes uživa kot upokojenka mirnejši čas in se rada udeležuje družabnih srečanj, pri katerih upokojenke vedno spet rada razvedri s petjem in s smešnicami.

Z Johano Amruš se je pogovarjala Heidi Stingler.

ŽIVLJENJSKO GESLO: Živim tako, da bi lahko vsak čas umrla.

NAJVEČJA ŽIVLJENJSKA USODA: smrt mladega sina
NAJVEČJA NAPAKA: Verjetno ta, da sem se poročila.

NAJLJUBŠI KONJIČEK: branje vseh vrst časopisov in knjig

NAJVEČJE VESELJE: Ko dobim pokojnino in grem lahko z možem k Moniki v Zadrugo na kavo.

NAJVEČJA ŽELJA: Da bi sin, ki bo prevzel kmetijo, poročil Slovenko, da pri hiši ne bo nemškega prežvekanja.

Johano Amruš poznajo domačini v Št. Jakobu kot izredno pridno kmetico, ki ima tudi velik smisel za družabnost. Tako se vedno spet rada udeležuje družabnih srečanj upokojenec, h katerim vabi prizadevna Micka Miškulnik. Tam se za kratek čas odpočije od dela na domači kmetiji na Tešinjah in pokramlja in poklepeta z domačini. Le-ti vedo, da ne postane dolgčas v krogu, kjer je prisotna Močnca, kajti ona zna razvedriti ljudi s petjem in tudi s smešnicami.

Čeprav denar za pridno kmetico nima posebnega pomena, zna ceniti pokojnino, ki jo dobi vsakega prvega v mesecu. Tako si z možem lahko privoščita, da gresta tu pa tam k Moniki v šentjakobsko Zadrugo na kavo.

Poslušalci in poslušalke slovenskih radijskih oddaj pa poznajo Močnco tudi kot izvrstno pripovedovalko starih ljudskih šeg in običajev. Rada se spominja starih časov in mladostnih let, saj so bili svojčas ljudje še dosti bolj družabni kot so danes.

Johana Amruš izhaja iz Košarjeve družine na Gori pri Bilčovsu, kjer je bilo 14 otrok. Posebno živo ji je ostalo v spominu njen prvi šolski dan. Tako kot vsi drugi otroci je prišla v šolo in ni znala nemško. Ko se je začela vojna, so otroci kot seveda tudi učitelji dobili ukaz, da morajo govoriti nemško. To je bilo seveda težavno. Otroci so se med sabo seveda pogovarjali v slovenščini, ker nemško takrat skoraj še nihče ni znal. Veliko razumevanja je imela za to, danes že rajna učiteljica Terezija Schellander, ki se je sama tudi raje pogovarjala slovensko kot nemško. V tem času so otroci hodili k slovenskemu veronauku v cerkev, kjer jih je poučeval domači župnik Jožef Štih. Pri Črninci v Zgornji venci pa so si otroci takrat izposojali slovenske knjige in se pri njej učili pesmice. Te zna Močnca še danes vse na pamet, ker ji je ta čas ostal v spominu še zelo živo.

Kljub vladi nemškega režima pri Košarju na Gori pravzaprav nikoli niso trpeli lakote, to pa zato, ker so ponoči, na skrivaj, klali prašiče. Če bi to prijavili na Občini, bi družina ne dobila bo-

nov, s katerimi so ljudje med vojno lahko dobili živila. Ker je bilo med vojno seveda prepovedano vsako petje in tudi igralska dejavnost, so to ljudje skušali nadoknaditi takoj po vojni. Kulturno življenje je doživelo nov razcvet, in sicer tako na pevskem kot tudi na gledališkem področju. Močnca se spominja, da so bila to najlepša leta njene življenja. Imela je sedem bratov, ki so bili vsi godci in tako je bilo pri Košarju vedno živo.

Pozneje se je Johana poročila v Št. Jakob na Močnikovo kmetijo. Tam se je Močnikovima

„Pri Košarju nikoli nismo trpeli lakote. Tudi v času nemškega režima ne!“

Johana Amruš

rodilo 7 otrok, od katerih se je eden leta 1973 smrtno ponesrečil. To je bil za družino največji udarec.

Sedaj skuša Johana Amruš še nekoliko uživati svoj življenjski večer. Na kmetiji je trenutno nekoliko manj dela in tako preostane še tudi čas za družabna srečanja, izlete in podobno. Neizpolnjeno pa ima še eno željo: da bi se sin, ki bo prevzel kmetijo, poročil s Slovenko, da ji v hiši ne bi bilo treba stalno poslušati nemškega prežvekanja.

TINJE

Dan čebelarjev

V soboto, 27. februarja, je bil spet Dan čebelarjev v Tinjah. Kot vsako leto, se je tudi letos zbralo lepo število čebelarjev in čebelark, ki so popolnoma napolnili predavalnico. Predavala sta nam dva izvrstna predavatelja.

O čebeljih boleznih in preprečevanju in zdravljenju le-teh pa tudi o čebelarjevih opravilih med letom nam je govoril poklicni čebelar iz spodnje Štajerske g. Janez Pislak. Tako smo slišali, kako naj ravnamo s čebelami, če bi dobile hudo gnilobo (Faulbrut). Pa tudi danes najbolj običajne nadloge kot nosena, poapnelost zalege in varoa so prišle v zadostni meri na vrsto. Pozorno smo poslušali in slišali smo marsikateri koristen nasvet. V drugem delu pa je g. Pislak govoril o pripravah in delu s čebelami med letom: čebelje leto se začne že jeseni po točenju — o zimskem krmljenju, o višrednih opravilih, o pomenu novega satovja, o rojilnem nagonu in umetnih rojih pa tudi o vzreji mladih matic in seveda plačilu za ves trud, do točenja strdi.

Popoldne nam je predaval dipl. inž. Fr. Šivic; s pomočjo diapozitivov nam je predstavil zgodovino našega čebelarstva od Valvasorja, preko Janše in Glavarja, to je od t. i. klade preko kranjčica do žnidaršiča in nakladnega panja.

Nekaj več pa smo slišali tudi o čebeljih pasmah, in to od naše sivke karnike, preko italijanke, hude afriške čebele pa do pasme angleškega patra Addamsa. Seveda pa smo bili opozorjeni še na vse potrebno, kako naj pripravimo naše čebele na pašo. Zopet smo doživeli sila zanimivo čebelarstvo soboto in zato zahvala čebelarjev velja vsem, ki so pripomogli k temu dnevu.

ČESTITAMO

V Svatnah je te dni praznoval rojstni dan **Hanzi Serajnik**. Slavljencu ob tej priložnosti iskreno čestitamo ter želimo še mnoga zdrava in zadovoljna leta!

Rojstni dan je praznoval tudi **Franci Trunk** iz Žužalč. Tudi njemu želimo vse najboljše, zlasti pa še trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

19. pomlad je obhajala **Renate Pegrin** iz Kožentavre. Iskreno čestitamo!

40. pomlad je slavila **Matilda Steiner** v Podhomu pri Dobrli vasi. Želimo ji veliko zdravja in osebne sreče!

Naše iskrene čestitke veljajo tudi **Francu Oražaju** iz Sel, ki je te dni slavil jubilejni rojstni dan. Vse najboljše!

Naslednje voščilo velja **Gertrudi Hirm** iz Gorenč, ki je te dni obhajala 88. rojstni dan. Ob tem izrednem življenjskem prazniku iskreno čestitamo ter ji želimo trdnega zdravja, osebnega zadovoljstva in božjega blagoslova!

Društvo upokojencev Št. Jakob čestita svojim naslednjim članom za osebne praznike: **Nanči Janežič**, **Johanu Kobenu** in **Nanči Baumgartner** iz Št. Jakoba, **Terezi Falle** iz Področje, **Ivanu Živkoviču** iz Kotmare vasi in **Jošku Miklu** iz Spodnjih Borovelj. Čestitkam Društva upokojencev Št. Jakob se pridružuje tudi uredništvo NT.

V Selah obhajajo te dni osebne praznike **Lenci Olip**, **Pepi**

Oraže, po domače Hajnžičev, in **Albin Olip**, po domače Čevhoh. Vsem slavljencem vse najboljše!

V Dobu pri Pliberku je obhajala 45. rojstni dan **Pepca Možina**. Naše iskrene čestitke!

V Kokju pri Dobrli vasi je pred kratkim obhajal 58. rojstni dan **Jože Pasterk**. Čestitamo!

Naslednje voščilo je namenjeno **Urhrarju** v Bačah, kjer **Albin** slavi 70. obletnico življenja. Želimo še mnogo zdravja in osebne sreče!

Včeraj je obhajal svoj 47. rojstni dan direktor Zveze slovenskih zadrug **dipl. trg. J. Habernik**. Želimo mu obilo poslovnega uspeha in osebnega zadovoljstva!

Včeraj je obhajala rojstni dan **Ljudmila Sienčnik** iz Dobrle vasi. Člani društva upokojencev Podjuna in uredništvo NT iskreno čestitajo!

70., jubilejno obletnico življenja slavi **Barbi Sablatschan** iz Šmarjete v Rožu. Za jubilejni osebni praznik ji želimo veliko sreče, božje milosti in dobrega počutja!

Na Moščenici pri Bilčovsu obhajajo rojstni dan **Mihej Standmann**. Na mnoga leta!

V Vogrčah praznuje 60. rojstni dan in god **Zgončeva Francka**. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo ter kličemo še mnoga zdrava in zadovoljna leta!

V Žitari vas praznuje 80. rojstni dan **Jožefina Tazol**. Ob tem osebnem jubileju prav posebno čestitamo in kličemo še na mnoga zdrava, srečna in blagoslovljena leta v krogu najdražjih. Čestitkam se pridružuje tudi EL Žitara vas.

Konec tedna bo obhajal 35. rojstni dan **Pepej Krop**, doma s Kogelniške gore pri Suhi. Znamemu pevcu okteta Suha in

društveniku KPD „Drava“ prisrčno čestitamo. Dragi Pepej, kličemo ti še na mnoga vesela, zdrava in uspešna leta! Čestitkam se pridružujejo EL, NSKS in KPD „Drava“.

V Železni Kapli obhaja 40. rojstni dan **Traudi Urschitz**. Želimo ji vse najboljše, zadovoljstva, zdravja in osebne sreče. Čestitkam se pridružuje EL Železna Kapla.

V sredo obhaja v Metlovi rojstni dan občinski odbornik EL Dobrla vas **Pep Komar**. Zavzetemu odborniku želimo še mnoga vesela, zdrava in uspehov polna leta! Čestitkam se pridružuje tudi EL.

Prav tako v sredo obhaja v Kortah osebni praznik občinski odbornik, „obirski župan“ **Franc Jožef Smrtnik**. Dragi Franc Jožef, želimo ti še mnogo srečnih in zadovoljnih let v občinski politiki ter dobro počutje v krogu najdražjih. Mnogim čestitkam se pridružujejo EL, predsedstvo NSKS in SJK.

V Kokjah pri Dobrli vasi pa bo slavil rojstni dan **Jozej Haschej**. Zavzetemu kmetu prisrčno čestitamo! Jozej, še na mnoga leta! Čestitkam se pridružujeta EL in SJK.

Najstarejši in najmlajši član rožeškega kulturnega društva „Peter Markovič“ obhajata te dni življenjska jubileja. Medtem ko bo **Jozi Ropač**, pd. Hanzel, v Ločah obhajal v soboto svoj 81. rojstni dan, bo dan poprej **Klemen Gregor Kaltenbacher** v Spodnjih Goričah deset. Oberma iskrene čestitke in vse najboljše!

V sredo je praznovala okrogel življenjski jubilej **Marjeta Angerer** iz Kotmare vasi. Jubilančka ima v Celovcu butik FULTURA (Domgasse, ob stolnici), ki močno vpliva na modno dogajanje. (Dobro je v spominu še Marjetina prva razstava oblek pred nekaj leti v Mohorjevi v Celovcu.) Najboljšim željam znanec in prijatelj se pridružuje uredništvo NT.

ČESTITKA TEDNA

Jožefa Hajnžič z Rebrce je včeraj praznovala svoj 92. življenjski jubilej. Slavljenska se je rodila v Radgoni in je po vojni našla svojo drugo domovino na Rebrci, potem ko je prej morala na Koroškem preizkusiti vsa taborišča za vojne begunce.

Rajnemu možu Mirku, ki je bil vsa leta organist na Rebrci, je rodila štiri otroke; njena najstarejša hči Jožica je umrla v taborišču Lienz. Jožefi Hajnžič, dolgoletni rebrški mežnarici, želimo za njen visoki življenjski jubilej in za god obilo zdravja, božjega blagoslova ter mnogo veselja z vnuki in pravnuki, ki jih še posebej ljubi. Čestitkam njenih otrok z družinami se pridružuje tudi NT.

GAST 93: Slovenska vina Vas vabijo

Od sobote, 13. marca, pa do srede, 17. marca, je na celovškem sejmišču tradicionalni sejem GAST 93.

V hali 17 (prej je bila to hala jugoslovanske Gospodarske zbornice) lahko uživate odlična slovenska vina.

Vinoteka Ljubljana predstavlja — poleg lastnega sortimenta — vina 16 izbranih producentov. Zastopan pa je tudi znani Vrtočan iz Vipavske doline. Vrtočan je vino iz več sort grozdja. Vrtočan je vinska posebnost, ki s svojo svežino, nežnostjo in prelepim vonjem zapeljuje in navdušuje tudi najbolj razvajene vinske častilce. K pokušnji so prisrčno vabljeni tudi gostilničarji, ker obstaja tudi možnost za direktno uvažanje vin.

KIS in PUAJ

SEMINAR 2:

petek, 19. marec, 19.30
dipl. inž. W. PIRKLHUBER (info-servis za bio-kmete)

Kaj pomeni v biološkem kmetovanju „kvaliteta“?

sobota, 20. marec, 9.–15.30
9.–12.00: **Kakovost svinskega mesa (svinjine):** „Speckmühle“ – štajerski projekt za rejo bio-(svinji) prašičev

13.–15.30. **Kakovost mleka, žita in zelenjave**

Referenta:
Rudolf LÖSCHENKOHL,
dipl. inž. W. PIRKLHUBER
(Info-servis za bio-kmete)

petek in sobota: gostilna JUENNA, Čepiče, Globasnica

Brnca, Bilčovs, Radiše

PRAKTIČNI TEČAJ OBREZOVANJA SADNEGA DREVJA

Predavatelj: DI. Tine Benedičič
Čas: v petek, 12. 3. 93, ob 14. uri
Kraj: pri MARKU (družina Gallob) na Brnci

Prireditelj: Kmečka izobraževalna skupnost (KIS)

Čas: v soboto, 13. 3. 93, ob 9. uri
Kraj: pri PLAVCU (družina Ogris-Martič) v Bilčovsu

Prireditelj: Kmečka izobraževalna skupnost (KIS)

Čas: v soboto, 13. 3. 93, ob 14. uri
Kraj: pred kulturnim domom na Radišah

Prireditelja: KIS in SPD Radiše
Prispevek: 40.– šil. povsod

TEČAJ ZA PRAVILNO IZSEKANJE IN NEGOVANJE GOZDA

9.00: Naravno gozdno gospodarstvo

negovanje gozda: Regulacija mešanega gozda in razredčitev gozda

Zaščita gozda: gozdna higiena. Lubadar – kaj narediti?

10.40: Delovna zaščita v gozdu
Preprečitev nesreče in uporaba motorne žage

Tehnika podiranja ter čiščenje grč v drobnem drevju

13.00: Praktično predvajanje v gozdu

Redukcija deblovine in reguliranje mešanega gozda

Rezultati čiščenja lesa
Podiranje drobnega drevja

Strokovnjaka iz Osoj: Ing. Karl Katholnig, Ing. Franz Moser

Čas: sobota, 20. marec, 9.00
Zbirališče: Kulturni dom, Radiše

Teorija: gostilna „Pri Miklnu“, Zgornje Rute

Praksa: pri družini Woschitz Hanzi, Zgornje Rute 41, Radiše

TEČAJ O VARSTVU RASTLIN

Čas: od ponedeljka, 22. marca, do srede, 24. marca 1993, od 8.30 do 16.00

Kraj: gostilna Bürger, Škofiče

Referenti: inž. Friedrich Katz inž. Hans Lastin inž. Jakob Nočnik (Kmetijska zbornica Koroška)

Senčni kraj: Slovo od Zdovčeve mame

V 92. letu starosti je po kratki bolezni za vedno zatisnila oči Zdovčeva mama, Pavla Apovnik iz Senčnega kraja pri Pliberku.

Rajna je izhajala iz Pongračeve družine (iz katere je izhajal tudi škof Rožman) iz Dolinčič, kjer se je rodila leta 1903. Kot 24-letno dekle se je poročila z Janezom Apovnikom, pd. Zdovčevim očetom iz Senčnega kraja. V zelo srečnem zakonu sta vzgojila osem otrok: Poldeja, Milko, Franca, Janeza, Štefana, Stanka, Pavla in Frido, ki so bili rajni Zdovčevi mami vedno zelo pri srcu. Tudi v visoki starosti je še aktivno spremljala družinsko življenje svojih otrok ter vnukov, ki so ji njeno ljubezen vračali in skrbeli zanjo. Vedno je polagala velik pomen na svojo samostojnost, ki se je najbolj odražala v tem, da je še tudi v visoki starosti vodila svoje lastno gospodinjstvo na „vahtenci“ (čuvajnici) v Senčnem kraju. Tam je v zadnjih letih živela skupno s svojim najstarejšim sinom Poldejem, ki se je po svoji upokojitvi preselil spet v domači kraj. Nepričakovano je preteklo leto umrl, kar je Zdovčeve mamo zelo prizadelo.

Zdovčeva mama je bila izredno razgledana ženska, ki se je zelo zanimala za narodno politiko in za vsa vprašanja, ki so bila povezana s preživetjem slovenske narodne skupnosti. Redno je prebirala slovenske in nemške časopise,

† Pavla Apovnik

zgodovinske knjige ter tudi v visoki starosti še vsak dan vklopila televizijo in si ogledala poročila na slovenski in avstrijski televiziji. Tako je bila vedno na tekočem in je lahko razpravljala z mlajšimi, katerim je vedela povedati izredno veliko iz naše zgodovine, ki jo je rajna Zdovčeva mamo doživljala na duši in telesu. V Hitlerje-

vem času so hoteli zavedno Zdovčevo družino celo izseliti, z veliko prizadevnostjo Zdovčeve mame in uvidevnostjo nekaterih domačinov je bilo mogoče najhujše preprečiti. Kot dokaj samozavestna ženska se Hitlerjevega režima ni ustrašila; Zdovčeva družina je bila naprej odprta za pomoč vsem, ki so se borili proti Hitlerjevi strahovladi.

V četrtek preteklega tedna so Zdovčevo mamo položili k zadnjemu počitku v Libučah, kjer že počiva njen mož Anzej. Mašo za dušnico je daroval pliberški mestni župnik Alojzij Kulmesch, ob asistenci Zdovčevega soseda, župnika Janeza Skuka, in kažaškega župnika Florijana Zergoja. Rajni materi so v slovo zapeli „Kvartet MoPZ Kralj Matjaž“ ter cerkveni pevski zbor iz Globasnice. Ob odprtem grobu se je od Zdovčeve mame v imenu vseh slovenskih kulturnih in prosvetnih društev ter v imenu Enotne liste zahvalil občinski odbornik Jurij Mandl, ki je poudaril, da je bila Zdovčeva mama izredna osebnost v pliberškem kraju, saj je na svoj način veliko prispevala k preživetju in razvoju slovenske narodne skupnosti. Naj ji bo domača slovenska zemlja lahka!

Silvo

ŠMARJETA PRI VELIKOVCU

Zadnja pot Zofije Wedenig

V štiriindevetdesetem letu življenja se je preselila v večnost Zofija Wedenig iz Šmarjete pri Velikovcu

Vsi, ki smo jo poznali, smo v njej videli in občudovali vzorno mater, verno ženo in zavedno Slovenko. Le kratko je trajala zakonska sreča in po smrti moža je stala s petimi otroki pred še ne dograjenim domom. Zaupajoč v božjo pomoč se je trudila, da je otrokom sčasoma ustvarila prijetno domačijo. Globoko verna je pri vsaki maši v farni cerkvi polagala svoje skrbi na daritveni oltar, odkoder je tudi črpala moč za trdi vsakdan.

Rajna mati je pa tudi trdno stala na braniku za domačo, slovensko besedo. Boleče je občutila zapostavljanje in počasno odmiranje le-te, predvsem v domači farni cerkvi.

Zaman so bila njena opozorila dušnim pastirjem, ki so se v zadnjem desetletju pogosto menjali, da so tukaj doma tudi slovenski

verniki, ki želijo, da se jim božja beseda oznanja v njih materinščini. Zvestobo in pripadnost slovenskemu narodu je izpričala tudi s tem, da je bila ustanovni član prosvetnega društva „Lipa“ v Velikovcu in vseskozi podpirala njegovo delovanje.

Ob vseh teh in drugih jasnih izrazih njene pripadnosti slovenski narodni skupnosti smo bili neprijetno prizadeti, da so se pogrebni obredi in tudi petje vršili v nemškem jeziku. Tudi dva slovenska Očenaša, za katera se je duhovnik še nekako opravičeval, nista mogla izbrisati tega neprijetnega vtisa.

Rajni materi želimo, da se po vseh trutih življenja odpočije na sončni strani šmarješkega pokopališča, tesno ob zidu farne cerkve, ki ji je bila za časa življenja drugi dom.

18. ROŽANSKI IZOBRAŽEVALNI TEDEN

od 19. do 29. marca 1993

petek, 19. marec, 19.30
mag. Irena Verdel
„Agresivnost in nemirnost otrok“
pri Cingelcu na Trati, kulturni dom

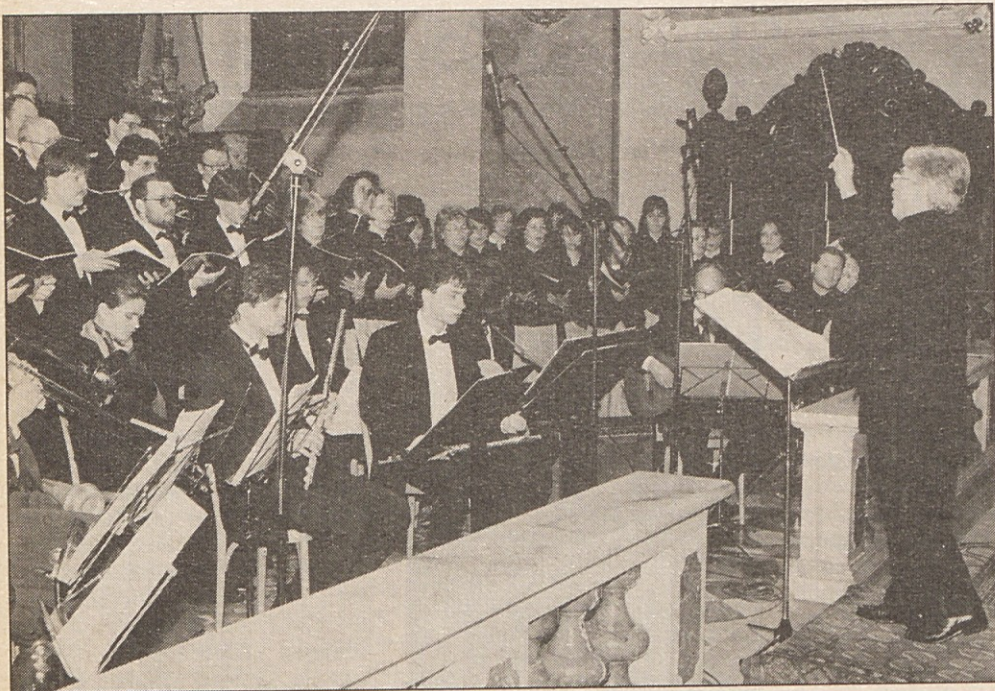
sobota 20. marec, 19.30
Peter Quendler:
„Sosed v tiski“
Št. Jakob, farna dvorana

sobota, 20. marec, 19.00
Zdravko Malle: **Filmski večer**
pri Lenčiji na Bajdišah

sobota, 20. marec, 16.30
Jaka Čop: „Pravljica o zlatorogu in slovenski kozolci“
Kotmara vas, društvena soba

nedelja, 21. marec, 11.00
Jernej in Matej Kosmač
razstava „Iz domačih korenin“
Sele, farna dvorana

ponedeljek, 22. marec, 19.30
Bernhard Čare (memško)
„Die Zukunft Kärntens in Europa“
Rožek na Muti

MePZ „Gallus“, SPD „Srce“ in instrumentalisti so pod vodstvom prof. Ropitza navdušili.

Otroški zbor iz Škocijan (Mlinar)

Večernice Reke mojega življenja

VELIČASTEN OPUS

Nedeljski koncert Koroška poje je dokazal, da Krščanska kulturna zveza pri svojem delu ne ostaja lagodno na izhojenih poteh.

novih orgel pospremili v primer- no razpoloženje za doživljanje napovedane svečanosti. Nato smo lahko uživali zvonko prepevanje treh mladinskih zborov v prikupnih nošah, ki so nam Slomška priklicali v spomin kot pesnika z nekaterimi njegovimi ponarodelimi pesmicami. Na

žalost je bilo le-to preslabo ojačeno, kar je motilo dojetje besedila.

Za predvajanje glavnega dela prazničnega sporeda v spomin Slomškove smrti pred 130 leti je cerkveni prostor nudil zelo primerno kuliso s častljivo podobo

s trnjem kronane Glave nad glavnim oltarjem, ki je častno nadomeščala znano, Slomšku najljubšo podobo Žalostne Matere božje.

Ni moja naloga in tudi nisem pristojen, da bi strokovno ocenil VEČERNICE V ČAST ŠKOFU

Glasbena strokovnjaka o nedeljskem koncertu

ADOLF FRÜHBERGER

V nedeljo prvič izvajane Večernice v čast škofu Slomšku (uglasbil jih je Jože Ropitz) so — glasbeno povedano — kantata za soliste, zbor in komorni orkester. Kompozicija in izbor besedil sta posrečeno, solidno delo praktika, ki pozna svoje meje in meje izvajalcev.

Združenim pevcem zborov „Gallus“ in „Srce“ se je posrečil dobro fundiran, uravnovešen zvok, kateremu je značilnost dajal kompakten diskant. Dva solista, Waltraud Mucher s svojim toplim, polnim mezzosopranom, in skoraj heroični baritonist Gabriel Lipuš, sta v pretežno koralni potek večernic vnašala dobro porazdeljene akcente.

V večglasne psalme in himne je Ropitz vtikal preproste ljudske, pa tudi „nerodne“ kromatične elemente. Celoti v okras pa je bilo še za laika prijetno petje gregorijanskega korala. Orkester (trobilni kvartet, flauti, kitari, kontrabas, tolkala) je v predigri, medigri in v spremljavi imel podrejeno vlogo, ki pa jo je dostojno opravil.

Ta kantata z naslovom „Reke mojega življenja“ naj ne bi ostala zgolj glasbeno delo za jubilej!

Univ. prof. KARL ERNST HOFFMANN

Daß in Kärnten gut gesungen wird und daß die Kärntner Slowenen hier kraft ihrer Musikalität und ihrer gesanglichen Begabung besondere Verdienste haben, ist allgemein bekannt. Kommt man zu einem von ihnen gestalteten Konzert mit Chormusik nach Klagenfurt, so hat man also von vornherein eine gewisse anspruchsvolle Erwartung.

Trotzdem waren musikalische Qualität und gesangliche Kultur der Uraufführung von Reke mojega življenja von Jože Ropitz ein erstaunliches und überraschendes Ereignis. Sicher lag es vor allem am gediegenen Können und Wissen des Komponisten auch als Dirigent, daß er sein Werk besonders in klinglicher Hinsicht so überzeugend

darstellen konnte. Es lag aber sicher auch am sehr sympathischen und gekonnt musizierenden Ensemble, das sich trotz seiner „geographischen Weitäufigkeit“ homogen und wendig hören ließ.

Dazu die sehr beachtlichen Leistungen der jungen Kärntner Solisten: Waltraud Mucher Alt, die sich in den letzten Jahren mehr und mehr in Oper und Konzert auch international durchsetzt, Gabriel Lipuš, derzeit in Wien studierender Bariton, dem man ebenfalls eine überdurchschnittliche Sängerkarriere zutrauen kann, und der Tenor Mario Podrečnik, der kleinere Soli neben seinen bereits arrivierten Solistenkollegen ebenfalls werkgerecht interpretierte.

Lovro Kaselj

Da ne bi izginil zaklad ljudskih pesmi

Pred jubilejnim koncertom pevske skupine Vaščani pojo je izšel zvezek slovenskih koroških ljudskih pesmi, ki jih je zbral in za moški zbor priredil prof. Joško Kovačič.

V ponedeljek je vabila Krščanska kulturna zveza na predstavitev zbirke „Vaščani pojo“, ki je izšla tik pred petletnim jubilejnim koncertom pevske skupine Vaščani pojo, ki bo v soboto, 13. marca, v Ljudski šoli v Bilčovsu. Pričujoča zbirka vsebuje 33 slovenskih koroških ljudskih pesmi, prirejenih večinoma za štiri-, pa tudi za petglasni zbor. Vodja „Vaščanov“ prof. Joško Kovačič je vse pesmi posnel, zapisal in za moški zbor priredil sam. Pesmi so fonetično skrbno zapisane, kot jih je ljudski pevec zapel na trak.

Pevska skupina Vaščani pojo se je odločila, da ohranja in oživlja ljudske pesmi; s tem namenom jih zapisuje in prireja Joško Kovačič. Slednji je doslej priredil že „Slovenske ljudske pesmi“ za mladinske zборе, „Duhovne pesmi“ in „Sem zaljubljen bil“, pri Mohorjevi založbi pa je

izdal dve šolski pesmarici „Poj z menoj I in II“ ter sestavil „Slovensko berilo 3“. Od leta 1988 vodi moško pevsko skupino iz Zgornje vesce pri Bilčovsu, s katero so posneli tri kasete.

Na predstavitvi nove zbirke je tajnik KKZ (ki je pesmarico izdala) Nužej Tolmajer poudaril pomen zbiranja in urejanja starega in izginjajočega pevskega zaklada naših ljudskih pesmi. Kovačič, ki se je v zadnjih letih nekoliko umaknil z gimnazijskih nastopov, je prav tako poudaril pomen zbiranja starega pevskega zaklada. Opisal je celoten dolgotrajni proces — od snemanja pa tja do postavitve za zbor. Tako le redkokdaj za pesem

Slika: Marjan Fera Prof. Joško Kovačič

potrebuje manj kot 10 ur. Doslej jih je posnel nad 100, polovico pa jih je priredil za zbor.

Zbirka slovenskih koroških ljudskih pesmi bo širši javnosti predstavljena v soboto, na jubilejnem koncertu „Vaščanov“ v Bilčovsu. Da pa je zvezek tudi optično privlačen, je naslovnicu umetniško oblikoval Franci Ogris.

Novice iz Sel

Gostovanje. Na letošnjo pustno nedeljo so v Selah na povabilo KPD „Planina“ gostovali igralci SPD „Zarja“ iz Železne Kaple s komedijo Jožeta Vombregarja „Voda“.

Res smo se lahko iz srca nasmejali, ko smo spremljali Kaplčane, kako so preko številnih ovir in komplikacij le prišli do svoje vode. Kot mnogokrat, se je tudi v tej komediji videlo, da tuj prerok v domačem kraju več velja, čeprav se je navezadnje izkazalo, da je domačin in da so si jo financirali sami. Seveda pa tudi ni manjkalo ljubezenskih zapletov, ki so se — kako bi pa že moglo biti drugače — dobro končali in je vsak dobil tistega partnerja, ki si ga je želel in ne tistega, ki so ga prepametne matere določile za svoje otroke. Hvala Kaplčanom za ta prijetni popoldan!

Po igri so zbrani gledalci pa tudi igralci kar ostali, ker je bilo zanje pripravljeno vse za družabno pustno srečanje. Veselili smo se, da so tudi Kaplčani dolgo posedeli med nami in se z nami zabavali ob kavi in krapih ter drugih dobrotah iz kuhinje in ne nazadnje ob veselih „vižah“ citer Karlija Gradišnika. Kakor tople zemlje so kar prezgodaj pošle srečke za bogat srečolov, pri katerem so se nekateri res lahko razveselili izvrstnih nagrad.

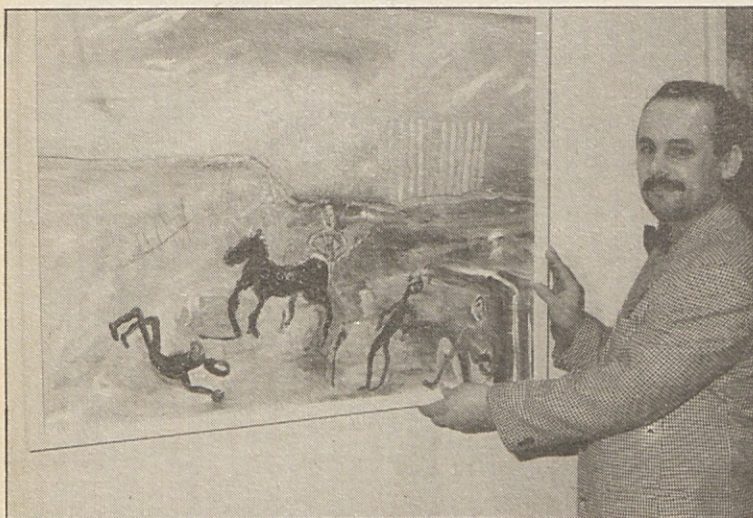
„Hiata Madl“. Da smo izvedeli, kaj se je v zadnjem času novega in zanimivega zgodilo v Selah, sta poskrbela Toni Stern in Martin Dovjak v osebah dveh cestnih delavcev „behlijev“, kakor jim pravimo v Selah. Saj se ne reče zaman, da so to najbolj informirani ljudje. Nazadnje so nastopili še selski amaterji s priljubljeno „Hiata Madl“, ki jih je organizirala Tanja Mak.

Pustno popoldne je prešlo v

veselo noč in da nobenemu ni bilo dolgčas, je poskrbel poleg drugih še Karli Gradišnik s plesnimi igrami. Družabno srečanje je teklo brezhibno po zaslugi odbornikov KPD „Planina“, Pevskega društva ter športnega društva DSG Sele, ki so s skupnimi močmi poskrbeli za vse potrebno.

Predavanje. Kar kmalu za pustno nedeljo pride post in tudi KPD „Planina“ je svoje ponudbe prilagodilo temu času. V četrtek navrh je namreč sledilo kar bolj resno predavanje dr. Maksa Zdouca o posledicah kajenja. Razveseljivo je bilo število udeležencev — nad 30 — kljub temu je škoda, da ni še več ljudi slišalo tega zanimivega predavanja. Ob robu povedano: med poslušalci so bili razen enega kadilca in nekaj priložnostnih kadilcev sami nekadilci. Kljub temu pa je predavanju sledil zelo živahen in zanimiv pogovor. Še več takih predavanj! Hvala zanj, dr. Maks Zdouc!

ZKO

Galerija Tinje: Helmut Blažej se predstavlja

Senzibilen in impulziven umetnik

Preteklo soboto je rektor tinjskega Doma Sodalitas g. Jože Kopeinig odprl razstavo slikarskih del podjunskega rojaka Helmuta Blažeja.

V dvorani Doma v Tinjah se je v soboto zvečer kar trlo ljudi. Nekaj neverjetnega! Zbralo se je okrog 80 ljubiteljev lepih umetnosti, da bi s svojo prisotnostjo na mali slovesnosti ob odprtju razstave izkazali umetniku priznanje in mu osebno izrekli besede spodbude.

Od mizarja do naivca.

Kdo ne pozna Helmuta Blažeja, slikarja-samouka, ki že prek 20 let s svojim slikarskim opusom razveseljuje lepega željne oči? Po poklicu je mizar. Z umetnostnim hoteljem pa se je najprej srečeval ob popraviljanju in obnavljanju starega kmečkega pohištva. Čez čas se je odločil, da tudi sam poprime za čopič in ustvari kaj novega, kaj samosvojega. Sprva se je predal tako v formalnem kot tudi v vsebinskem smislu naivnemu slikarstvu. V to smer ga sem ter tja zanese še danes — da se spočije od drugega, pravi Blažej sam.

Zadnja tri leta. V Tinjah si do 29. maja lahko ogledate 24 slik (akril, mešane tehnike), ki so nastale v zadnjih treh letih. Helmut Blažej, človek iskanj, se nam tokrat ne predstavlja kot naivec, temveč kot slikar popolnoma

drugačnega umetnostnega izraza. V ospredje stopa njegova senzibilnost do vsega aktualnega — do vsega, kar se dogaja okrog njega in z njim samim. Vznemirjajo ga stare ljudske bajke, ki še žive med starejšim prebivalstvom; rezultat le-teh so njegove Divje jage, ki delujejo precej chagallovsko oziroma predstavljajo prehod med njegovo naivno in abstraktno umetnostjo, s katero lahko brez zadržkov označujemo novejša dela. Nasprotni pol Blažejevega opusa

Šmihelskega umetnika Helmuta Blažeja sta s svojo navzočnostjo počastila tudi župan Pajank in podžupan Partl.

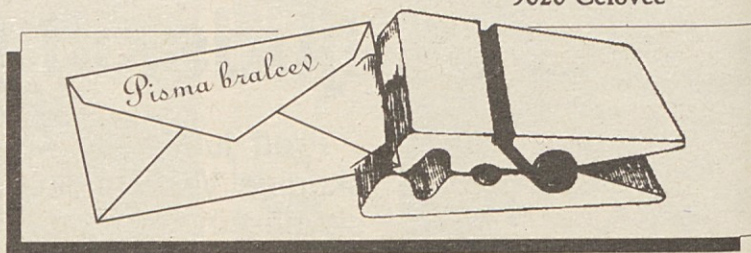
zadnjih treh let pa predstavljajo Miti, ki so izraz njegovega osebnega zanimanja za vzhodnjaško mitologijo; tega ne izraža le upodobljena simbolika, temveč tudi nežen kolorit in izčiščenost slikarske površine. Glavni Blažejev vzornik pa je veliki Pablo Picasso. Ne da bi nam umetnik sam zaupal, je to moč spoznati iz njegovih razstavljenih del. Največje ravnovesje v formalnem pogledu, v potezi in usklajenosti barv izražajo Delo—sanje—mora (2-krat) in Zadnje upanje, ki nosijo že od daleč prepoznavno kubistično noto.

Helmut Blažej je torej umetnik, ki išče. Prešel je naivno fazo, zdaj pa poizkuša v različne smeri. Zaradi izredne senzibilnosti se impulzivno odziva in zelo različno izraža svoje notranje občutke in stremjenja. Energije mu ne manjka, kar mu bo zagotovo pomagalo najti sebi lasten izraz, ki ga bo notranje zadovoljeval.

mag. Mojca Uršič

... pisma bralcev ...

P.n.
Naš tehnik
10. Oktoberstr. 25/III
9020 Celovec

Širiti resnico ali zavajati?

Zelo sem vesela, da smem ustvarjati optimističen vtis in da je to tudi „nekje normalno“.

Da roža ne cveti v enem dnevu, mi je znano. Zaradi tega sem prepričana, da bo tudi ta ali oni, ki se mojemu optimizmu še nestrno posmehuje in ga noče razumeti, prišel do spoznanja, da je upravičen.

Prepričana sem in dejstva dokazujejo, da so se časi spremenili in da imajo „Slovenci“ v SPÖ večje možnosti kot pred 15 leti. Tudi tu se čuti proces zorenja, ki še ni zaključen — četudi tega ta ali oni noče zaznati. Potrdilo temu je npr. ustanovitev Delovne skupnosti avstrijske narodnosti v SPÖ in moja kandidatura na deželnozborskih volitvah, kjer zavzemam 24. mesto. To je zame priložnost in izziv, ki se mu ne morem odreči.

Na podlagi ljudskega štetja iz leta 1991 se je število poslancev v zvezni svet povečalo. SPÖ je dobila dodatnega poslanca. Pri zadnjih volitvah je manjkalo le 600 glasov za 18. mandat. Možnost temelji na realnih osnovah. Zavedam pa se, da je potrebno še veliko dela, katerega se ne bojim. Kljub temu, da se komentator v „NT“ (26. 2. 1993) temu posmehuje in pravi, da je moj optimizem neupravičen in nerealen, se ne pustim zastrašiti v svojem političnem delovanju. Moj cilj je širiti resnico, ne pa ljudi zavajati.

Zagovarjam politično integracijo, ker sem prepričana, da mora biti cilj manjšinske politike povezovalje in nikakor ne izolacija, ki pelje v osamitev. Ljudi je potrebno zblíževati, ne pa jih zaradi interesov posameznikov ločevati. Samo ta pot je zame sprejemljiva in realna.

Morda se pa EL le dokoplje do konsenza s „slovenskimi socialdemokrati“... Čas bo pokazal, kdo je imel prav!

Ana Blatnik, Bilčovs

Dragi dr. Janko Zerzer!

Vsi partizani smo se borili za lepši jutri — naš cilj je bil uničiti tisočletni „rajh“, Hitlerjevo diktaturo. Ker se v „Nedelji“ spotikaš

nad partizansko pesmijo, bi te rad opozoril na dve dejstvi: na lastna ušesa sem slišal, kako rad je tvoj oče prepeval partizansko pesem in tudi ti si jo prepeval. Čudim se, da si na vse to pozabil. V časih Peterleta in Haiderja seveda kaj takega ni več na mestu.

Najbolj se bojim ljudi, ki svoje politično prepričanje ravna po aktualnem političnem vetru. Enkrat prilizovanje komunistom, potem spet zelenim in krščanskim demokratom, danes Zernattu, jutri Haiderju. Včeraj proti ugotavljanju manjšine, danes za etnično zbornico in s tem za ugotavljanje manjšine.

Kdo naj se še spozna?

Moja teta je bila v vojnem času kuharica pri uglednem duhovniku dr. Mikuli. Tudi on je z vsem srcem moralno in tudi materialno podpiral partizanski odpor. V odporu proti nacizmu smo bili vsi koroški Slovenci enotni, od krščanskega do levega tabora. Med nami ni bilo pete kolone. Bila pa je v Sloveniji, kjer je tedaj nadškof Rožman blagoslovil nemške in kvizlinške enote.

Dragi Janko, zagovarjaš etnično zbornico, kjer naj bi bili zajeti vsi koroški Slovenci. Na drugi strani pa v svojem članku v Nedelji napadaš vse tiste, ki „s partizansko pesmijo slavijo osvoboditev“. Ali ne veš, da je Slovenija s Titovo partizansko vojsko pridobila vso Primorsko, torej približno eno tretjino slovenskega ozemlja? Danes italijanski skrajneži že osporavajo Ozimskim sporazumom, ki so dokončno določili mejo med Slovenijo (Jugoslavijo) in Italijo. Upam, da bo slovenski narod s Titom in partizani priborjeno slovensko ozemlje ohranil.

Pozdravlja Te Marko Wieser
Sloveniji Plajberk

Ženske na vodilnih položajih

Ob priliki dneva žena, ki se je v prejšnjih časih najbolj obhajal v deželah vzhodnega bloka in v prejšnji Jugoslaviji, je reporter NT spraševal tudi dva sodelavca iz združništva. Iza odgovorov je mogoče napačno razbrati, da ženske v združništvu na Koroškem ne igrajo pomembnih vlog. Zdi

se, da so tudi nekateri sodelavci o tem slabo informirani. Ugotavljam, da so ženske v slovenskem združenstvu na Koroškem vsepovsod v vodilnih pozicijah. Pri naši firmi Carfrigo v Celovcu imamo poslovodkinjo. Vodstvo računovodstva pri naši firmi Carimpex je ženskega spola. Oddelek Notranje revizije vodi akademičarka. Za poslovodjo pri naši firmi na Dunaju je bila imenovana naša rojakinja. Pri naših posojilnicah v Celovcu, Dobrli vas, Št. Jakobu, Borovljah ter v Beljaku imamo poslovodkinje.

Za angažirane ženske v slovenskem združenstvu ni nobenih ovir. Kolektivna pogodba je za moške in ženske enaka. Predvsem pri pisarniških delih prevladujejo seveda ženske. Veseli in hvaležni bi bili, če bi imeli več iniciativnih žensk. Želeli bi si več žensk tudi v naših odborih.

Kot mi je znano, pa nobena od naših žensk v vodilnih pozicijah ne sodeluje pri kaki slovenski ženski organizaciji na Koroškem. Dokler pri teh v odborih ne bodo delovale ženske, ki so tudi v poklicu že kaj dosegle, in ne samo penzionistke in ženske, ki so zaposlene pri naših kulturnih in političnih organizacijah, ne vidim perspektive za te ženske organizacije.

Za nas koroške Slovence pa bo po mojem mnenju ostal še vedno najbolj priljubljen in aktualen materinski dan v maju. Samo od oziranja nazaj ne bomo živeli, ampak je potrebno pogledati tudi naprej in se pri tem zgledovati pri naših ženskah, ki so v poklicu že nekaj dosegle.

Mihael Antonič
predsednik ZSZ

Protestno pismo Zveze slovenskih žena

Že od preteklega leta naprej predstavniki NSKS v Sosvetu za koroške Slovence polemizirajo proti že tako malenkostni subvenciji, ki jo je ZSZ doslej prejela (10.000,- šil.) in menijo, da naj bi ZSZ v prihodnje ne bila deležna nobene podpore več. Njihova argumentacija, da ZSZ prireja letno le proslavo ob dnevu žena, pač le dokazuje njihovo neobveščenost in da jim je delo žensk deseta briga. Žalostno pa je, da taka protizenska stališča podpira tudi ženska, tako v zadnji številki glasila NSKS NT novinarka, ki ponavlja te nepravilne trditve in jih skuša podpreti z intervjuji. Vsekakor taka stališča pomenijo tudi žaljenje žensk, ki delujejo v okviru NSKS.

Med drugim ZSZ poleg proslave in izletov, ki so zares zelo priljubljeni in jih financirajo ženske iz lastnega žepa in med drugim

služijo povezanosti žensk iz raznih krajev ter pogovorom o raznih problemih, organizira zdravstvena predavanja, goji stike z ženskimi organizacijami v Avstriji, Sloveniji in Italiji. Ob času prijav k dvojezičnemu pouku ZSZ vsako leto skliče razširjeno sejo odbora, kjer se zastopnice krajev zmenijo za obisk posameznih družin, ki imajo šoloobvezne otroke, ob poplavah v Sloveniji je naša organizacija organizirala pomoč prizadetim pod geslom „Žene pomagajo ženam“, nenazadnje pa moram omeniti tudi zbiralno akcijo za begunce v Mežici ter božičnico za begunce, ki je imela širok odmev med koroškimi ženskami.

To pa ne pomeni, da se vsedemo križem rok in hvalimo same sebe – to radevolje prepuščamo drugim –, pa tudi pomilovale se ne bomo. Zavedamo se, da se marsikaterim vprašanjem in problemom še nismo zadosti posvetile – enakopravnosti v organizacijah, upoštevanju življenjskih okoliščin žensk v narodopolitičnem in kulturnem delu. Če bi se tem problemom posvečale bolj dosledno, bi odklenalo tudi takim samozadovoljnim in samozvanim političnim funkcionarjem, ki kaj radi omalovažujejo delo žensk in se mu posmehujejo.

ZSZ nima poklicnih funkcionarjev, glede na to bi bilo razveseljivo, če bi se še kaka druga organizacija med koroškimi Slovenci, ki za svoje delovanje prejme 10.000,- šil. na leto, lahko postavila s podobno aktivnostjo. Vsekakor pa se je potrebno vprašati, ali so taki zastopniki narodne skupnosti, ki prezirajo najmanj polovico slovenskega prebivalstva, sprejemljivi.

Udeleženske proslave ob mednarodnem dnevu žensk v Čepičah

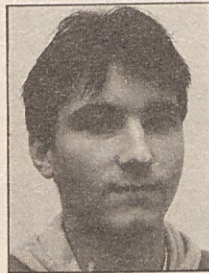
1. *Reportaža kolegice Stinglerjeve „Rožo za dan žena?“ ni bilo v prvi vrsti namenjena Zvezi slovenskih žena, temveč položaju koroške Slovenke v koroško slovenski družbi. V anketi smo stavili 11 vprašanj, od teh pa se je le eno nanašalo na Zvezo žena.*

2. *Predstavnice Zveze slovenskih žena so v obširni reportaži slovenskega radijskega oddelka (8. marca) same priznale, da so premalo aktivne in premalo prisotne v javnosti. Zakaj potem tako razburjenje nad Našim tednikom, ki je napisal samo to, česar se pripadnice Zveze same zavedajo?*

3. *Reakcija na reportažo Stinglerjeve daje upati, da Zveza le še ni popolnoma umrla. Upamo, da ne bo ostalo samo pri tej reakciji in da bomo lahko v prihodnosti poročali tudi drugih dejavnosti.*

Uredništvo

Z MOJEGA VIDIKA

Piše Adrian Kert

Die NRBg. Mag. Theresia Stoitsits hat erneut ein sehr undiplomatisches und tendenziöses Verhalten an den Tag gelegt. Ihre Antworten im Interview des Slovenski vestnik (24. 2. 1993) sind aus der Perspektive einer Minderheitensprecherin im Parlament unvollständig und implizieren dem Leser, der in dieser Sache nicht sonderlich beflissen ist und sich auf kompetente Personen verläßt, ein Zerrbild.

Zu den konkreten Beispielen: Frau Stoitsits meint, daß die Entscheidung für ein Parlament der Kärntner Slowenen (es sollte nicht

sich nicht direkt Bekennenden) wählen würden und 2. noch so manch andere(r) seine Stimme dafür geben würde, obwohl sie/ihn das Parlament nicht beträfe. Weil ja diese Wahl mit den Landtagswahlen kombiniert wäre, bliebe es natürlich geheim und jedermann selbst überlassen dafür zu stimmen oder es nicht zu tun. Daraus ein Bekenntnis zur slowenischen Volksgruppe oder gar eine Minderheitenfeststellung zu ziehen ist nicht nur absurd, sondern schlichtweg unverantwortliche Irreführung.

Alibiargumente. Ein weiteres Alibiargument ist die Ghettoisie-

Wo ist die Logik?

Prispevek sem napisal v nemščini, da ga bo ga. Stoitsitseva lahko prebrala brez pomoči tolmača, ki bi lahko prispevek tudi netočno interpretiral.

Slowenisches Parlament heißen, um unnötige Befürchtungen zu umgehen) auf Bundesebene ausgefochten wird. Und im Parlament gibt es keine Anregungen dafür. Dies mag zwar richtig sein, doch hängt es allemal vom Land Kärnten und seiner Position ab, wie der Bund darauf reagiert.

Ungereimtheiten. Eine andere Ungereimtheit in Frau Stoitsits' Worten ist der Zusammenhang zwischen dem Parlament der Kärntner Slowenen und den anderen Volksgruppen bzw. Minderheiten. Frau Stoitsits stützt sich mit ihren Argumenten gegen das Parlament der Kärntner Slowenen auch auf das Widerstreben einiger Vertreter anderer kleinerer Volksgruppen gegen diese „Ethnokammer“, wie jene es mißfällig bezeichnen. Wo soll ein Zusammenhang sein? Es gibt keinen! Denn, wie die Bezeichnung besagt, diese Institution beträfe nur die Kärntner Slowenen und würde nur auf Kärntner Ebene fungieren. Deswegen ist der Standpunkt der übrigen kleineren Volksgruppen im Prinzip nicht von Wichtigkeit.

Der nächste Streitpunkt ist das Bekenntnisprinzip. Ohne Zweifel ist das ein Hacken in dieser Angelegenheit, wenn man davon ausgeht, daß nur bzw. alle sich bekennenden Volksgruppenangehörigen stimmen würden. Sollte man aber nicht. Es wäre überhaupt nicht abwegig sich vor Augen zu führen, daß 1. wahrscheinlich nicht alle berechtigten Volksgruppenangehörige (dazu zählen auch jene

die Frau Stoitsits den Befürwortern des Parlaments unterstellt. Das ist ja nun wirklich blanker Blödsinn! Da tut man ja so, als ob mit der Einführung des Parlaments alle Kontakte mit der Umwelt abbrechen würden und man sich im Parlament verschanzen würde, ohne das Bestreben die sich sehr bessernden Beziehungen mit der deutschen Volksgruppe weiter zu pflegen und die slowenische Sprache ausschließlich als ‚Parlamentssprache‘ verwenden werde. Wer wird sich mit aller Kraft für ein ‚Parlament an sich‘ einsetzen ohne damit bestimmte Ziele in Aussicht zu haben und sie auch erreichen zu wollen? Ist die Frau NRBg. Stoitsits wirklich so naiv?

„Nein, die ethnozentristische Seite will slowenisch nur für sich allein haben.“ (Zitat Stoitsits) Diese Aussage schlägt dem Faß den Boden aus! Das klingt ja wie ein Kind in seinem Trotz: Nein, das gehört mir, das geb' ich nicht her! Weitere Kommentare dazu sind nicht nötig.

Frau Stoitsits betrachtet die Minderheitenproblematik äußerst engstirnig und macht so sich selbst zur wenig kompetenten Minderheitensprecherin, die sie absolut nicht sein sollte.

Einerseits ist sie bestrebt Minderheitensprachen als Integrationsfaktor zu forcieren, andererseits aber zweifelt sie an der Sinnhaftigkeit und Berechtigung von Einrichtungen (z. B. Parlament), die eine solche Entwicklung sicher vorantreiben würden. Wo ist denn da die Logik?

Šentkandolf pri Kotmari vasi:

Umrli Tomaž Koban

nekač časa župan v Kotmari vasi. Pomagal je, kjer je le mogel; njemu gre tudi za sluga, da se v Kotmari vasi ljudem, obremenjenim z nacizmom, ni zgodilo nič žalega. V letih 1973—1979 je bil slovenski občinski odbornik.

Pogrebne obrede je opravil domači župnik Maks Michor. Zahvalil se je rajnemu Tomiju kot zvestemu župljanu, ki je tudi kot cerkveni ključar skrbel tako za župno cerkev kakor za podružnico v Šentkandolfu. V imenu SPD „Gorjanci“, posojilnice in zadruga in v imenu Enotne liste se je zahvalil Jože Wakounig, župan Hugo Götzhaber pa je spregovoril besede zahvale in priznanja v imenu občine. V slovo sta zapela mešani in moški zbor „Gorjancev“ pesmi „Rož, Podjuna, Zilja“, „Polje, kdo bo tebe ljubil“ in „Oj Dobredob“.

Naj rajni Tomi počiva v miru. Sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Bog mu je dal dočakati telesno še kar zdravemu in umsko čilemu visoko, skorajda že svetopisemsko starost. Tomaž Koban, pd. Šmon v Šentkandolfu pri Kotmari vasi, je umrl v soboto, 6. marca, v 90. letu svojega zemeljskega potovanja. 8. decembra letos bi bil obhajal 90-letnico. V ponedeljek, 8. marca, smo pokopali moža, ki si je pridobil velike zasluge.

Že mlad je začel sodelovati pri prosvetnem društvu „Gorjanci“ kot igralec in pevec. Dolga leta je navdušeno pel Bogu v čast in ljudem v veselje. Šmonova hiša je bila dolga desetletja kulturno, gospodarsko in politično zbirališče in središče Slovincem iz Kotmare vasi pa iz bližnje in širše okolice. Tomijev oče Andrej Koban je bil član moškega kvarteta „Gorjanci“, s katerim se je leta 1885 začelo organizirano zunajcerkveno narodno-kulturno življenje v Kotmari vasi in med Slovenci na Koroškem sploh.

Rajni Šmon je bil prepričan in razgledan kmetovalec. Zanimal ga je razvoj, skrbelo ga je, kaj bo s kmetijami. Vrsto let je bil odbornik kotmirške posojilnice in zadruga in tudi Zveze slovenskih zadrug v Celovcu. Čez 30 let je vodil posle kotmirške posojilnice.

Med drugo svetovno vojno je bil dalj časa ob Atlantski obali v Franciji. V razburkanih in nevarnih dneh po prevratu in osvoboditvi majnika 1945 je bil

Št. Jakob: Smrt Urše Sereinig

V sredo, 24. februarja 1993, nas je pretresla vest, ko nas je nepričakovano zapustila gospa Urši Sereinig, roj. Katnik, pd. Sitarca na Breznici, v 73. letu starosti.

Rajna Urši se je rodila pri Mežnarju na Tešinji. Dolga leta je bila cerkvena pevka in je prepevala Bogu v čast v naši cerkvi še z rajnim Travnkarjem in Žofranovo Lini. Bila je vedrega značaja in rada se je smejala. Leta 1956 se je poročila s Fridlom Sereinigom, pd. Sitarjem na Breznici. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki. Pred nekaj leti je rajni umrl njen mož Fridl; od tedaj dalje je vodila gospodarstvo sama s hčerko.

Menda je pokojna že dalj časa bolehal — vendar se ni vlegla v posteljo, dokler ni nekaj dni pred smrtjo padla in si poškodovala ko-

leno. Pomoč je morala iskati v celovski bolnišnici — kjer ji pa na žalost niso mogli več pomagati in je po par dneh izdihnila.

V petek, 26. februarja, je rajno Urši spremljala množica prijateljev in znancev na njeni zadnji poti na pokopališče v Št. Jakobu. Pogrebne obrede je opravil naš gospod župnik Jurij Buch, ki je v svoji pridigi zelo lepo nakazal lik rajne Urši. Cerkveni pevci so se pokojnici za njeno dolgoletno sodelovanje oddolžili s pesmimi, katere je rada prepevala.

Draga Urši! Vrnila si se spet domov in počivaš v neposredni bližini svoje rojstne hiše. Naj ti bo lahka domača zemlja!

Hčerkama z družinama in ostalim sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje!

Mi.

† Hanzej Stefan

V soboto, 6. marca, nas je v 63. letu starosti za vedno zapustil Hanzej Stefan. Rojen je bil junija 1930 na Komlnu pri Pisanku, kjer je preživel tudi večji del svojega življenja. Pred 15 leti se je preselil k Užnikovim v Nončo vas; zadnje leto svojega življenja pa je skupno z ženo Metko prebival v Drvešji vasi.

Hanzej je bil znan skorajda po celi Podjuni; bil je nadvse prijazen in rad je pomagal, kjer je bila

pač potreba. Zaradi težke bolezni je moral predčasno v pokoj, kar mu je življenje nekoliko olajšalo.

Pokojnega Hanzeja Stefana je v ponedeljek, 8. 3., velika množica žalnih gostov pospremila na pliberško pokopališče. Sv. mašo zadušnico je daroval župnik Alojz Kulmesch, v slovo so mu pa zapeli cerkveni pevci iz pliberške okolice. Ženi Metki, dvema sinovoma in vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

Sele: Slovo od Valentina Olipa

Pri Tratniku nad Užnikovo domačijo v Selah je 27. februarja umrl Valentin Olip, eden izmed zadnjih korenjakov tiste generacije, ki je doživela obe svetovni vojni in uspešno kljubovala Hitlerjevi strahovladi. Valentin Olip ali Užnikov Folt se je rodil 12. 2. 1905 v narodno in versko zavedni Užnikovi družini v Selah, kjer je preživel tudi svojo mladost in vsa leta tja do izbruha druge svetovne vojne. S svojima bratoma Jankom in Petrom ter z Janezom Grudnom je rajni Valentin Olip preživel večji del druge svetovne vojne v legendarnem „bunkerju“ nad Sedlacami, kamor so se imenovani štirje možje zatekli v „smrtni“ nevarnosti, ker so bili kot zavedni narodnjaki nemškemu režimu že od začetka vojne trn v peti in namenjeni smrti v kazenskem oddelku. Starši in sestre so bili

aprila leta 1942 izseljeni. Valentin, Janko in Peter Olip ter Janez Gruden pa so kot tovarišija „mrzla voda“ napovedali iz svojega skrivališča nemškemu rajhu vojno. Z božjo pomočjo so prestali vse vihre in nevarnosti in leta 1945 po osvoboditvi dobili bitko s Hitlerjem. Tu se je začelo drugo, novo poglavje njihovega življenja. V Selah in tudi drugod so se namreč že širile novice, da so že zdavnaj vsi mrtvi, a glej, kakor čudo so ob koncu vojne prišli na dan iz bunkerja.

Valentin Olip se je lotil dela na cesti in bil tudi šofer tovornjaka pri svojem bratu. Leta 1949 se je poročil s svojo izvoljenko Sabino, s katero sta preživela 44 let skupnega življenja pri Tratniku v Selah. Valentin Olip je bil vsa leta izredno močan in hraber. Šele zadnja leta je zaradi bolezni začel pešati. Žena Sabina mu je

požrtvovalno stregla in mu stala ob strani do smrti. 14 dni pred smrtjo je še obhajal svoj 88. rojstni dan in god. V soboto, 27. febr., se je iztekla njegova življenjska pot. Zadnja leta in predvsem zadnje mesece, ko ni mogel več hoditi k maši, je vseeno redno prejemal svete zakramente in se tako krepčal za pot v večnost. Pogreb rajnega je bil v torek, 2. marca. Pogrebne obrede je opravil domači župnik Mirko Rakovnik ob asistenci nečaka Stanka Olipa. Hanz in Peter Olip, prav tako nečaka rajnega Valentina Olipa, se zaradi stavke v Indiji nista mogla pravočasno vrniti domov, da bi se udeležila stričevega pogreba. Domači pevci so rajnemu Foltu zapeli v slovo. Naj v božjem miru počiva in se odpočije od truda svojega življenja! Ženi Sabini pa velja naše sožalje!

Delež krmnega ječmena SIGNAL je na tržišču močno narasel!

Njegovo uporabo narekuje več tehtnih razlogov:

- VIŠJI BRUTO DONOS**
SIGNAL Vam zagotavlja reden in nadpovprečno visok donos na vseh lokacijah, od vlažnih do suhih. To je potrdila tudi žetev 1992.
- NIZKI STROŠKI SEMENA**
Sposobnost osteblitve SIGNALA je izjemno visoka, tako da za setev potrebujemo bistveno manjšo količino semena.
Na vsak TKG zadošča 120-160 kg/ha (Osnovna gostota: 300 nekužnih klasov/m²)
- SIGNAL JE ZELO ZDRAVA VRSTA**
Uporaba fungicida zato ne pokrije lastnih stroškov (reden nadzor).

SIGNAL: VRSTA, KI JO JE VREDNO PREIZKUSITI!
Preskrba s semenom je zagotovljena.

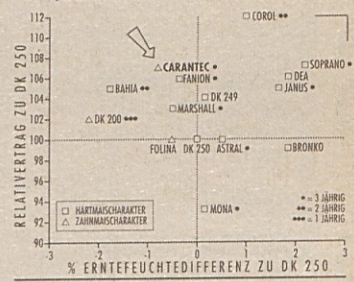
Höchstertträge in allen Anbaulagen
PROBSTDORFER SAATZUCHT
Tel.: 0222/ 515 32-241

neu **CARANTEC** *neu*
RZ 280
HYBRIDMAIS
f. Körner- u. Silonutzung
PROBSTDORFER SAATZUCHT
Tel.: 0222/ 515 32-241

SEME IMAMO ŠE NA ZALOGI!

Nove vrste žit in silažne koruze Rz 280

Körnermais 1989-1992
Vergleichsorte DK 250 (Rz.270)
Quelle: BA f. Pflanzenbau

- CARANTEC KORUZA:**
Enak donos kot DEA (na vlažnejših tleh ga celo prese- ga), v vsakem primeru pa zrnje vsebuje 3% manj vlage! (poglej tabelo)
- CARANTEC SILAŽNA KORUZA:**
Ugodna kombinacija visokega donosa storžev in zelenja.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI

Ani Miškulnik, Branča vas, 30.-; Marija Miškulnik, Branča vas, 80.-; Albert Boštjančič, Branča vas, 80.-; Tomaž Ogris, Stranje, 20.-; Franc Valentinič, Gora, 20.-; Peter Mečina, Gora, 50.-; Gregor Mečina, Zgornja vesca, 80.-; Terezija in Florijan Oseli, Canada, 100.-; N. N. Žihpolje, 30.-; Marija Miro, Celovec, 80.-; Blaž Sturm, Vrba, 50.-; Mat evž Wakounig, Ladine, 30.-; Franc Kreutz, Celovec, 65.-; Ana Kropivnik, Velinja vas, 80.-; Brigi ta Krištof, Moščenica, 80.-; žup nik Lepold Kassl, Bilčovs, 100.-; Rupert Gasser, Bilčovs, 30.-; Janez Safran, Bilčovs, 30.-; Lorenc Bister, Podgrad, 50.-.

**VSEM BRALCEM SE
PRISRČNO ZAHVALJUJEMO!**

Ker bo Zveza-Bank porušila staro hišo v Pavličevi ulici 9, Celovec, in zgradila novo, sodobno poslopje, je v

Woll-Boutique

REGENSBURGER
Paulitschgasse 9, Celovec

od 12. marca
do 24. aprila

TOTALNA RAZPRODAJA DO 50% ZNIŽANO

- volna, bombaž
- niti vseh vrst
- gobelin platna
- vse potrebščine za ročna dela
- namizni prti

**UGODEN NAKUP
TUDI POHISTVA**

PETEK, 12. marec

Zvočno pismo.

SOBOTA, 13. marec

Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 14. marca

6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem. — Duhovna misel (žpk. Janez Tratar). 18.10—18.30 Dogodki in odmevi.

PONED., 15. marec

Katoliška mladina — med duhovno prenovo in družbenimi trendi.

TOREK, 16. marec

Lepota velike praznine: Sahara. Z avtomobilom skozi puščavo in goščavo (Potopis).

SREDA, 17. marec

Glasbena sreda. Večerni termin zaradi hokeja na ledu odpade!!

ČETRTEK, 18. marec

Rož — Podjuna — Zilja.

DOBER DAN,**KOROŠKA****Nedelja, 14. marca,**
ob 9.05 v TV 2**Poned., 15. marca,**
ob 17.00 v TV SLO/2

predvidoma s sledečimi prispevki

Katera vprašanja v boju za enakopravnost žena še niso rešena? — Razmišljanja ob mednarodnem dnevu žena.

Zunanja ministra Avstrije in Slovenije, dr. Alois Mock in prof. Lojze Peterle, napovedujeta boljše sosedske odnose in ovrednotenje narodnostne skupnosti koroških Slovencev.

Manj birokracije in učinkovitejša podpora kmetom — Od 15. marca do 22. aprila morajo kmetje pri pristojnem občinskem uradu oddati uradni obrazec, s katerim lahko istočasno zaprosijo za več podpor.

Konjček v zimskih uricah: Jozi Kaiser iz Kotmare vasi ustvarja volnene umetnine — preproge.

Krstna izvedba večernic „Reke moje-ga življenja“ Jožeta Ropitza. — Krepak znak ustvarjalnosti domačega skladatelja je navdušil množico občinstva.

Ljubljana — Šentvid**RAZSTAVA:**

„Slovenski taboriščni tisk (1945—1949)“

Življenje v taboriščih Špital, Vetrin . . . po II. svetovni vojni. Gradivo za razstavo je g. Arnež nabral po vsem svetu.

Kraj: v Zavodu sv. Stanislava, Štula 23, Ljubljana — Šentvid

Razstava bo odprta do 13. marca 1993, od 9. do 18. ure.

Prireditelj: Raziskovalni inštitut Studia Slovenica.**Sele****Predavanje:****OBOLENJA HRBTENICE****Predava:** dr. Maks Zdouc**Čas:** v torek, 16. 3., ob 19.30**Kraj:** v farnem domu v Selah**Prireditelj:** Katoliško prosvetno društvo Planina**REDNI OBČNI ZBOR**

Podpornega društva proti požarnim škodam

Čas: v nedeljo, 21. 3., po prvi sv. maši**Kraj:** v farnem domu v Selah**RAZSTAVA MOJSTROV DOMAČE****OBRTI — Jerneja in Mateja Kosmača iz Tržiča**

„IZ DOMAČIH KORENIN“

Čas: v nedeljo, 21. 3., ob 11. uri (po maši)**Kraj:** v farni dvorani v Selah

Razstavo bo odprla dr. Marija Makarovič, etnologinja iz Ljubljane. V kulturnem sporedu bo nastopil „Kvintet bratov Zupan“ iz Tržiča.

Prireditelja: Krščanska kulturna zveza in KPD „Planina“ v Selah**Od Pliberka do Traberka****26. srečanje pevskih zborov**

„OD PLIBERKA DO TRABERKA“

Prireditelji ZKO Ravne na Koroškem, KKZ, SPZ ter kulturna društva iz Pliberka, Št. Primoža, Mežice, Črne na Koroškem, Kotelj, Prevalj in ZKO Dravograd

v petek, 12. marca 1993, ob 19. uri**v Črni****v soboto, 13. marca 1993, ob 19.30****v Št. Primožu**Zaključni koncert bo **v soboto, 20. 3. 1993, ob 19. uri v športni dvorani pri Osnovni šoli Prežihovega Voranca na Ravnah na Koroškem.****Čepiče pri Globasnici****KEGLJANJE od 11. do 14. marca****Kraj:** na kegljišču gostišča JUENNA pri Globasnici

12. 3. od 17. ure naprej

13. 3. od 14. ure naprej

14. 3. od 14. ure naprej

ob 20. uri **PODELITEV NAGRAD****Prireditelj:** Slovensko kulturno društvo Globasnica**DIA-PREDAVANJE**● **Romanje z avtobusom v Medžugorje**● **Pohod na tri najvišje gore Afrike****Čas:** v nedeljo, 14. 3., ob 20. uri**Kraj:** v gostišču JUENNA v Čepičah Barvne slike bo predvajal Joško Igerc.**Prireditelj:** SPD „Edinost“ v Štebnu**VABILO NA OBČNI ZBOR STROJNEGA KROŽKA PODJUNA****Čas:** v četrtek, 18. marca, ob 20. uri**Kraj:** v gostilni JUENNA v Čepičah**Dnevni red:** 1. Pozdrav; 2. Poročila predsednika, poslovodja, tajnika, blagajnika in predsednika nadzornege odbora; 3. Razrešnica; 4. Sklepanje o ceniku za leto 1993; 5. Predavanje „pravi gumbi pri obdelavi zemlje“; predava zastopnik podj. Michelin; 6. Razno.

Na občni zbor so razen članov prav prisrčno vabljeni vsi, katere zanima delovanje Strojnega krožka. Po občnem zboru je pripravljena malica za vse navzoče.

Šmihel**Ponovitev****KOMEDIJE OD ZGUBLENIGA SINA**

Andrej Šuster Drabosnjak

Po izvirniku priredila dr. Herta Maurer Lausegger

Režija: Franci Končan**v petek, 12. 3. 1993, ob 19.30****v soboto, 13. 3. 1993, ob 19.30****v nedeljo, 14. 3. 1993, ob 14.30****Kraj:** v farni dvorani v Šmihelu

Nastopajo igralci in godci iz Roža.

Prireditelja: Krščanska kulturna zveza in KPD „Šmihel“**Bilčovs**

Dia-predavanje Andreja Štremflja in Marka Prezelja

O VZPONU NA MELUGTSE**Čas:** v petek, 12. 3. 1993, ob 19.30**Kraj:** pri Miklavžu v Bilčovsu**Prireditelj:** Slovensko planinsko društvo Celovec

Ta dva slovenska alpinista sta lani oktobra uspešno splezala kot prva šloveka na to 7181 m visoko goro v Himalaji. V svetovnih alpinističnih krogih je ta uspeh največji dosežek leta 1992.

Po predavanju bo **OBČNI ZBOR** Slovenskega planinskega društva Celovec.**Suha****VEČER LJUDSKIH PESMI —**

„Vsaka vas ima svoj glas“

Predstavitve kasete in brošure. Nastopajo skupine ljudskih pevcev iz spodnje Podjune.

Čas: v četrtek, 18. 3. 1993, ob 19.30**Kraj:** v gostilni Motschulablick na Suhi**Prireditelj:** Ljudski pevci s Suhe, Krščanska kulturna zveza in KPD „Drava“**Miklavčevo****OBČNI ZBOR**

Slovenskega prosvetnega društva

„Trta“ v Žitari vasi

Čas: v nedeljo, 14. 3., ob 14. uri**Kraj:** v občinski sejni sobi — hiša gasilcev v Miklavčevem

Peter Stern bo kazal dia-slike o društveni dejavnosti.

Vabljeni vsi člani in prijatelji društva.

Dom v Tinjah

Od petka, 12. marca, ob 18. uri pogovor in uvod

Tečaj za spretno roke:**TIFANI za začetnike in****napredujoče****Voditeljica tečaja:** Edeltraud Führer, Celovec

od sobote, 13. marca, od 14. do 18. ure do nedelje, 14. marca, od 9. do 17. ure

ISMAKOGIJA — vaje za zdravo telesno držo, gibi ter oddih, nem.**Voditeljica tečaja:** Brigitte Horatschek

od nedelje, 14. marca, od 18. ure, do toka, 16. marca, do 13. ure

Duhovne vaje za organiste, cerkvene pevke in pevce, mežnarje in mežnarce ter druge cerkvene sodelavke in sodelavce:**Z VESELJEM SLUŽITI BOGU IN LJUDEM****Voditelj:** žpk. Florijan Zergoi, Kazaze

od ponedeljka, 15. marca, ob 9. uri do srede, 17. marca, do 13. ure

Seminar za turistične vodiče —**ogled kulturno-zgodovinskih spomenikov ter umetniških zakladov Koroške****Vodstvo:** mag. Mojca Uršič, dr. Elisabeth Reichmann, Heinz Ellersdorfer, mag. Feliks Kucher

v ponedeljek, 15. marca, ob 19. uri — pogovor in uvod

BUON GIORNO — jezikovni tečaj italijanščine za začetnike, I. del**Voditeljica:** prof. mag. Sieglinde Oberressl, Velikovec

Tečaj obsega 15 šolskih dvojnih ur

ROMARSKO IN**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE**

od petka, 2. aprila 1993, do srede, 7. aprila 1993

IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE V RIM z vodstvom v nemščini**Umetnostni vodič:** P. Cornelius Dings**Cena:** šil. 4970,—**Vozi:** avtobusno podjetje Sienčnik**Prijave:** do 15. marca 1993 na Dom v Tinjah

Detaljnirani spored lahko dobite v Domu v Tinjah

21. Globaški kulturni teden

od 21. marca do 4. aprila

KONCERT (otvoritev)**Čas:** v nedeljo, 21. 3., ob 19.30**Kraj:** v ljudski šoli v Globasnici**Sodelujejo:** otroški zbor SKD

„Globasnica“, MePZ „Danica“ iz Št. Primoža in Smrtnikovi bratje

iz Kort

PODIJSKA DISKUSIJA

„Beg pred begunci“

Čas: v torek, 23. 3., ob 19. uri**Kraj:** v gostilni Šoštar v Globasnici**Pozdravne besede:** mag. Ivo Bizjak**Sodelujejo:** dr. F. Frischenschlager, dr. M. Matzka, Renato Krajnc, univ. prof. dr. Josef Weidenholzer;**Diskusijski vodja:** dr. Borut Sommeregger

STROKOVNA KMETIJSKO GOSPODINJSKA ŠOLA V ŠT. RUPERTU V VELIKOVCU

Sporočamo staršem in dekletom, ki se odločajo za nadaljnje šolanje, da sprejemamo za šolsko leto 1993/94 učenke v Strokovno kmetijsko gospodinjstvo šolo.

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šola lahko obiskuje dekleta že v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoja za sprejem. To sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V primeru, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo!

Namen šole. Predvsem poglobljanje dosedanje izobrazbe. Šola pa je nadvse primerna tudi za dekleta, ki si želijo ustanoviti lastno družino in zato razširiti in poglobliti znanje v šivanju, kuhanju in vodstvu gospodinjstva.

Ker se v šoli polaga posebna važnost na spretnost v kuhanju, šivanju, ročnem delu in razne tehnike na likovnem področju, se dekleta usposobijo tudi za samo-

stojno vodstvo gospodinjstva in kmečkega turizma.

Šolanje daje tudi dobro podlago za uspešnejši uk v različnih poklicih.

Obvezni predmeti. To so verouk, slovenščina, nemščina, računstvo, politična vzgoja, umevanje življenja, zdravstvo, petje, telovadba, znanstvo o perilu in oblačilih, gospodinjstvo, nega otrok, hranoslovje, vrtnarstvo, gospodarstvo, strojepis, kuhanje, šivanje, ročnosti, računalništvo, ekologija.

Za šolo se lahko prijavite vsak čas!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole:

9100 Velikovec, Klosterstraße 2

Telefon 04232/3896

Vpis v Mohorjevo ljudsko šolo

Vodstvo ljudske šole Mohorjeve sporoča, da je vpisovanje v vse razrede možno, in sicer:

v soboto, 13. marca, od 8. do 10. ure (zadnji rok za vpis!).

V **Ljudski šoli Mohorjeve nudimo** poleg dobre dvojezične izobrazbe še zavetišče v hiši, glasbeno izobrazbo v okviru Glasbene šole, zborovsko petje in ORFF-tečaj. Učenci tretjega in četrtega razreda imajo tudi možnost, da se prijavijo k prostemu predmetu „smučanje“. Obstaja tudi možnost, da otroka prijavite k judo-tečaju in h gledališki skupini.

Združenje staršev organizira za šolarke in šolarje tudi različne tečaje, kot so smučarski in plavalni tečaj, lahka atletika, praktični žurnalizem za otroke, slikanje, nogomet (SAK U8 in U10) in judo.

Staršem sporočamo, da bo v šolskem letu 1993/94 treba plačevati šolnino (šil. 750,— na mesec — 10-krat letno). Zavetišče stane šil. 1350,— mesečno; cena vključuje prehrano in strokovni nadzor. K vpisu prinesite rojstni list in izkaznico o cepljenju.

Vodstvo Mohorjeve ljudske šole

Seminar PUAK

MOŽNOSTI OBČINSKE POLITIKE

Blok seminarjev (5 enot po 4 ure)

Osnovni tečaj o pravnih možnostih za delo v občini — za občinske odbornike/ce in namestnike/ce ter tiste, ki se zanimajo za občinsko delo na dvojezičnem območju

Seminarski vodja:

Dr. Karl Staudinger, pravnik in izobraževalec odraslih

1. TERMIN:

ROŽ

sobota, 27. marca 1993, od 15. do 19. ure
gostilna Dobernig, Reka 31, 9184 Št. Jakob

PODJUNA

nedelja, 28. marca 1993, od 9. do 13. ure
gostilna Štekl, 9142 Globasnica 55

Prireditelj: Politično upravna akademija

Javna dvojezična ljudska šola

Ebentaler Str. 24,
9020 Celovec

VPIS

v vse razrede Javne dvojezične ljudske šole za šolsko leto 1993/94

13. marca 1993, od 8. do 12. ure

Prinesite s seboj:

- rojstni list otroka,
- potrdilo o državljanstvu staršev ali otroka

Javna dvojezična ljudska šola v Celovcu posreduje otrokom dobro osnovno izobrazbo v slovenščini in nemščini.

Poleg tega je možna prijava k neobveznim uram:

- zborovsko petje
- instrumentalna glasba (ORFF-instrumenti)
- gledališka igra
- telovadba
- italijanščina

Šola je v neposredni bližini Mladinskega doma in Slovenske gimnazije.

Mladinski dom dodatno nudi:

- varstvo za Vašega otroka
- glasbeno izobrazbo v okviru Glasbene šole
- sodelovanje v lutkovni skupini

Podrobnejše informacije dobite pri vodstvu (tel. 537-411).

Brigita Hambrusch, l. r. ravnateljica

Št. Jakob

Tečaj:
PRIPRAVA NA ZAKON

Čas: od sobote, 20. marca 1993, ob 9. uri do nedelje, 21. marca 1993, ob 13. uri

Kraj: v župnišču v Št. Jakobu v Rožu

Št. Primož

26. PEVSKO SREČANJE — „OD PLIBERKA DO TRABERKA“

Čas: v soboto, 13. 3., ob 19.30

Kraj: Kulturni dom Št. Primož
Sodelujejo: Koroški oktet, KUD Prežihov Voranc, Ravne na Koroškem, Mežiški knapi, MoPZ DU Mežica, Moški pevski zbor SPD „Trta“, Žitara vas; Mešani zbor SPD „Danica“, Št. Primož

Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Št. Primožu

Begunje

Vabimo na ogled razstave

FRANKA VECCHIETA

Kraj: v galeriji AVSENIK v Begunjah na Gorenjskem

Celovec

Predavanje: LEGA NORD — Stranka obnove ali cepitve Italije?

Predavatelj: dr. Paolo Petiziol, Cervignano (predavanje bo v italijanščini s simultanim prevajanjem)

Kraj: Celovec, Mestna hiša, Theaterplatz 3

Čas: sobota, 20. 3., ob 19. uri

Prireditelj: Club tre popoli

Bilčovs

„VAŠČANI POJO“ — 5 let — jubilejni koncert

Čas: v soboto, 13. 3., ob 20. uri

Kraj: v ljudski šoli v Bilčovsu

Sodelujejo: MoPZ SPD „Bilka“ iz Bilčovsa, Sängerrunde Ludmannsdorf, Frauentertzt Thurnersee

Dobrla vas

POTOVANJE PO SKANDINAVIJI —

predavanje z dia-pozitivi

Čas: v nedeljo, 14. 3., ob 14. uri

Kraj: Rutar-Lido, Dobrla vas

Predava: ravnatelj Mirko Srienec

Prireditelj: Društvo upokojencev Podjuna

Lepena

TEKMOVANJE S „KLUMPA“ (Klumparennen)

Čas: v soboto, 13. 3., ob 14. uri

Kraj: v Lepeni

Tekmovanje šteje tudi k rekreacijskemu deseterboju SPD „Zarja“

Prireditelj: Športna sekcija SPD „Zarja“

Trbiž (Tarvisio)

KOROŠKA POJE

Čas: v nedeljo, 14. 3., ob 14.30

Kraj: Kulturni center Trbiž

Nastopajo: Družina Zwitter iz Zahomca, MoPZ „Vaščani poje“ iz Zgornje vesce, MoPZ „Kočna“ iz Sveč, Mladinska skupina iz Ledinc, „Višarski kvintet“ iz Ukev, MoPZ iz Žabnic, MePZ „Pod lipo“ iz Čedača, Moška pevka skupina AKORD iz Podgore, Gorica, Gruppo Corale di Tarvisio

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza, Celovec; Slovenski klub Kanalska dolina; Glasbena šola Žabnice

Kratka športna vest

BILČOVŠ

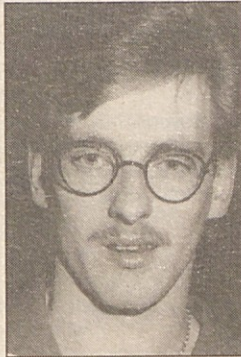
Brigitte Esel in Jozi Partl najboljša dneva

Na občinskem smučarskem tekmovanju, katerega je za Bilčovšane izvedla socialistična mladina preteklo nedeljo na Simonhöhe, je v skupini šolarik presenetila 12-letna Brigitte Esel, ki je dosegla pri ženskah najboljši čas dneva. Samo stotinko sekunde počasnejša pa je bila Tatjana Zablatnik. V skupini moških pa je kot običajno zmagal Jozi Partl.

Rezultati posameznih skupin:

Bambini - dekleta: 1. Keuss Nadja, 2. Blatnik Verena, 3. Gasser Maria-Anna
Bambini - fantje: 1. Sablatnik Michael, 2. Stingler Marco, 3. Gabbauer Stefan
Otroci I - dekleta: 1. Boštjančič Barbara
Otroci I - fantje: 1. Maierhofer Markus, 2. Stingler Roman, 3. Kropiunik Roman
Otroci II - dekleta: 1. Zablatnik Breda, 2. Lauegger Martina, 3. Kolter Janja
Otroci II - fantje: 1. Schönlieb Aleksander, 2. Boštjančič Armin, 3. Gasser Fabian
Šolarke I: 1. Esel Brigittet (najboljša dneva), 2. Kruschitz Andrea, 3. Sablatnik Patrizia
Šolarji I: 1. Schellander Matija, 2. Kropiunik Marjan, 3. Kuess Markus
Šolarke II: 1. Zablatnik Tatjana, 2. Kruschitz Karin, 3. Schöffmann Sabine
Šolarji II: 1. Kropiunik Dominik, 2. Sprachowitz Jürgen, 3. Wacker Siegfried
Mladinke: 1. Sablatnik Barbara, 2. Esel Manuela, 3. Sablatnik Martina
Mladinci: 1. Durnik Daniel, 2. Klein Michael, 3. Kruschitz Harald
Ženske I: 1. Sablatnik Elfi, 2. Partl Edith
Ženske II: 1. Glantschnig Anita, 2. Gabbauer Hilde, 3. Blatnik Ana
Starostna skupina - moški: 1. Zablatnik Gusti, 2. Sablatnik Hanzl, 3. Maierhofer Manfred
Splošna skupina moški: 1. Partl Jozi (najboljši dneva), 2. Quantschnig Albert, 3. Supanz Willi

Odbojka: Karavanški pokal za premostitev dolgega odmora

Predsednik Gerhard Matschek

Pretekli teden se je končala odbojarska sezona 92/93 in Dob je do zadnje tekme igral pomembno vlogo. Tesen poraz na koroškem derbiju pa je preprečil kvalifikacijo za evropski pokal. Kljub temu so Dobljani dosegli mnogo več, kot si je pred sezono marsikateri mislil. Ekipa se je uveljavila v prvi avstrijski odbojarski ligi in nekajkrat presenetila "velike" ekipe. To so priznali tudi časopisi cele Avstrije ter pogostokrat poročali o „čudežu male vasi blizu Pliberka“.

Ob zaključku sezone smo se na kratko pogovorili s predsednikom in igralcem SK Dob Gerhardom Matschkom.

NT: Ali ste bili razočarani po porazu na zadnji tekmi proti Hypu iz Celovca?

V prvih trenutkih po porazu smo bili malo razočarani, kajti imeli smo dobre možnosti za sodelovanje v Evropskem pokalu. Toda razočaranje je bilo le kratko, kajti vsi smo se kaj kmalu zavedali, da smo pred sezono zastavljeni cilj znatno presegle. Naš cilj je bil obstoj v ligi, torej najmanj 6. mesto in to smo pravzaprav zlahka dosegli.

Naslednja sezona se pri-

čne šele sredi oktobra. Kako bo moštvo premostilo dolg netekmovalni čas?

To drži, da je odmor med prvenstvom zelo dolg, zato bomo skušali sestaviti nek alternativni program, ki naj bi obsegal mnogo tekem.

V kakšni obliki?

Želimo izvesti nekakšen Karavanški pokal z ekipami iz Slovenije in Koroške, kot so na primer Bled, Fužinar, Žiravnica, Olimpija Ljubljana, Hypo Celovec in Dob. Pokal naj bi potekal v obliki prvenstva, tako da

bi vsaka ekipa odigrala 10 tekem. Vendar je potrebno dodati, da je načrt sicer že izdelan, vendar ga vse ekipe še niso odobrile. To se bo odločilo še ta teden.

Kako pa bo izgledala ekipa v naslednji sezoni?

Prvotno bomo skušali vse igralce obdržati, ekipo okrepiti pa je težko, kajti na Koroškem ni kakovostnih igralcev, ki ne bi že tekmovali pri Hypu ali pri Dobu. Seveda pa je naša želja, da razširimo kader, in to predvsem z mladimi perspektivnimi igralci.

Ali želi kdo zapustiti Klub?

To je trenutno še težko reči, na vsak način se obetajo težave s Hartijem Wernischem, ki bo letos začel s študijem. Če študijsko mesto ne bo predač s Koroške, potem ne vidim težav. Na vsak način bi predstavljal Hartijev odhod k drugi ekipi veliko slabost za našo ekipo. Tudi o Bojanu Mlakarju krožijo mende v Celovcu govorce, da naj bi se priključil k Hypu, češar pa ne verjamem. To je skorajda nemogoče.

Hvala za pogovor!

Zadovoljive priprave naših klubov

Dobla vas, Šmihel in Sele so se pretekli teden vrnili s priprav iz Istre, Bilčovš pa je včeraj odpotoval na štiridnevne priprave na Reko.

Dobla vas - „Tedenske priprave v Novigradu so bile nadvse zadovoljive, saj so bili pogoji zelo ugodni,“ je dejal libero ekipe Marjan Velik. Ekipa je odigrala nekaj

priljubljenih tekem ter zabeležila tudi dobre rezultate.

Dobla vas - UNION Berndorf (Štaj.) 6:2, Dobla vas - Žrelec 0:1, Dobla vas - Kostanje 4:0, Dobla vas - ASV 1:2, Dobla vas - Rikarja vas 2:1, Dobla vas - Žitara vas 3:2

Sele - Tudi Selani so bili v Novigradu, kjer so zapovrstvo beležili zmage.

Sele - Ledince 2:0, Sele - Feldkirchen na Štaj. 4:3, Sele - NK Tar 5:1, Sele - NK Vele-sovo 3:1, Sele - Globasnica 6:0

Šmihel - Trener Gostenčnik: „Priprave v Rovinju so potekale čudovito, igralci so bili zelo pripravljeni, tako da sem bil tokrat res zadovoljen!“

Šmihel - Djakova 2:2, Šmi-

hel - Rovinj 4:1, Šmihel - Pazinka 0:6

Bilčovš v Rijeko

16 igralci, trije trenerji in en funkcionar so se v četrtek odpeljali na tradicionalne priprave na Reko. Trener Hobel bo osredotočil tamkajšnji program na tehniko in tekme, saj so pogoji menda izredno dobri. Ekipa bo odigrala tri tekme, kjer bo Hobel skušal najti tistih 11 igralcev, katerim bo zaupal tudi na prvenstvu. Da je ekipa že dobro pripravljena, je dokazala na tekmi proti Treibschu, kjer ligaš ni imel priložnosti za zmago. Bilčovščani so dobili tekmo z 1:0, strelec gola pa je bil trener sam. Hobel: „Tekma je dokazala, da so moji fantje telesno dobro pripravljene. Presenetili so me Fischer, Quantschnig, Schlemnitz in Kuess!“

Globasnica in Železna Kapla se pripravljata le na domačih tleh, če bo to zadostovalo, se bo v delo že na prvi prvenstveni tekmi.

Pozdrave iz Prage na Naš tednik

Znani koroški sodnik Fredl Wieser je vodil v Pragi tekmo za evropski pokal med Sparta Prag in Parma. Stranski sodnik pa je bil tudi Karl Hitzenthaler, pravtako uveljavljen sodnik. Kot general-ko za to tekmo je sodniška ekipa sodila pripravljeno tekmo med SAK in Brežam.

Naš tednik
 2. Hd. H. Kumpes
 10. Oktoberstrasse 2513
 - 9020 Klagenfurt

PRAŽSKÝ HRAD

Vide frids vom

EC-Spiel

Sparta - Parma

Sen dem

Sen dem

Sen dem

PRAŽSKÝ HRAD

PRAŽSKÝ HRAD

PRAŽSKÝ HRAD

„Doma nam gre res dobro,“ so po desetdnevni pripravi v južni Makedoniji ugotovili igralci SAK.

Življenjski standard v Makedoniji nikoli ni bil primerljiv z našim, srednjeevropskim; po razpadu Jugoslavije pa se je še znatno znižal, in to bolj kot si danes naša javnost predstavlja.

Brezposelnost je zajela celo državo, ki se ne bori samo z gospodarskimi težavami. Makedonija čaka na mednarodno priznanje, katero v glavnem zavira Grčija, ki je za Makedonce zaprla celo svoje mejne prehode. S tem pa je zaprla tudi glavni vir makedonskih deviznih dohodkov, ki so prišli iz turizma.

Sakovci so bili po dolgem času prvi turisti, ki so se pojavili v malem makedonskem mestu

Pred leti so v Kavadarcih pričeli z gradnjo ogromne športne dvorane. Danes ni več denarja, da bi jo dokočali.

SAK 10 dni v državi, ki je med upanjem in popolnim zlomom

Makedonija: velika gospodarska kriza in čakanje na priznanje

Kavadarci, ki leži 80 km od grške meje. Brezposelnost v tem mestu je približno 60 %, v resnici pa celo višja, saj v podjetnih za vse delavce niti ni dovolj dela.

Povprečni zaslužek: 350 do 700 šilingov

Povprečni zaslužek delavca je med 350.- in 700.- šilingi. Pred dvema letoma so zaslužili še desetkrat toliko. Se da od tega živeti? Verjetno ne! Skoraj vsaka družina ima svoj vrt, svoj vinograd in skoraj vsak se ukvarja s kakim privatnim poslom (pri nas bi to imenovali „delo na črno“).

Šofer taksija v Skopju skuša življenje v Makedoniji definirati

takole: „Tako dolgo smo kradli državi, da ni nič več ostalo.“ Sicer se je Makedonija po razglasitvi samostojnosti poslovila od dinarja in uvedla denar, resnična valuta pa je nemška marka, katero na črno menjajo po vseh ulicah in hotelih. V časopisih je vsak dan objavljen črni tečaj, banke pa so brez strank.

Ko sem hotel v „Ljubljanski banki“ v Kavadarcih menjati marke v denarje, so me začudeno pogledali in mi po dolgem iskanju pokazali za polovico nižji uradni menjalni tečaj. Makedonci pa so kljub slabemu gospodarskemu položaju ostali ponosen narod, ki zelo visoko ceni svojo samostojnost; je tudi izred-

no radodaren in prisrčen do gostov in prijateljev.

Izredna gostoljubnost

Stavek „Nimamo veliko, a damo sve,“ je ostal Sakovcem do Koroške v ušesih in v spominu. Ko so igrali na stadionu, je vseh 4000 gledalcev navijalo za „Avstrijance“. To je bilo res nepopisno doživetje za Korošce.

Nogomet in šport imata na splošno v Makedoniji velik pomen, znatno večjega kot pri nas. To zaradi tega, ker ima navaden človek preko športa možnost, da izboljša svoj življenjski standard. Dober športnik je profesionalac in tudi temu primerno zasluži.

Nogometaši se vračajo iz Srbije

V preteklosti so se odseljevali makedonski nogometaši v Beograd, od koder pa se danes po vrsti vračajo. Klubom v Srbiji je zmanjkalo denarja, gospodarska blokada ZN kaže svoje posledice. Crvena Zvezda plačuje svojim „zvezdam“, ki so evropskega formata, le še 100 do 300 mark mesečno. Drugi srbski klubi niti to ne več. Tako je zdaj v Makedoniji mnogo vrhunskih nogometašev, ki čakajo izboljšanja položaja, še bolj pa na odskočno desko v srednjo Evropo, pa tudi če bi bila le koroška liga ...

Silvo Kumer

Stavbe so bile zgrajene še v „zlatem“ času; razvoj pa je šel v zadnjih dveh letih 20 let nazaj.

Šport ima v javnosti veliko veljavo, saj lahko pomeni edino možnost izboljšanja življenja.

Pogled iz hotela Balkan v stranske ulice. Vse, kar je državnega, razpada.

*Ugodna
kot še
nikoli*

od 15. marca 1993
do 3. aprila 1993

**RAZPRODAJA
KNJIG**

V razprodaji več ko 1000 knjig!

- Otroške knjige
- Verske knjige
- Slovenska literatura
- Nemška literatura

Pri nakupu nad S 300.- si lahko izberete eno knjigo zastonj!

MOHORJEVA KNJIGARNA

Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, Tel. 0 46 3 / 56 5 15 - 17

Nenavadni intervju

Ime: Monika Gasser
Poklic: natakariča
Starost: 44 let
Doma: v Kajzazah pri Bilčovsu

Delate v kavarni Zadruga v Št. Jakobu. Ljudje zelo radi prihajajo k Vam, ker ste vedno dobre volje in znate razvedriti tudi goste. Kako Vam to uspe?

Ko grem skozi domača vrata, pustim svoje skrbi doma.

S čim Vas lahko kak gost najbolj razjezi?

Če se obnaša necivilizirano.

Kaj naredite v takem primeru?

Tedaj ga pri vratih odslovim.

Kdo od prominentnih gostov bi Vas lahko s svojim obiskom v kavarni najbolj prenetil?

Politikov sicer ne cenim preveč, zelo pa bi se razveselila obiska znane pevke Romine Power.

Kaj Vas lahko razvedri, če ste

slabe volje?
Zabavna glasba.

Kaj bi naredili, če bi na lotu zadeli 10 milijonov šilingov?

Tega si niti ne želim. Če pa bi dobila, bi večji del denarja razdelila.

Recimo, da zadanete dopust z znanim politikom. S kom bi si želeli preživeti tak dopust?
Z Vranitzkym.

Če bi Vas izvolili za deželnega glavarja, kaj bi najprej naredili oziroma spremenili?

Bog se usmili! To bi bilo najslabše, kar bi se mi lahko zgodilo. Ne bi vedela, kaj mora človek v takem primeru narediti.

Vsi Vas poznajo kot zelo družabnega človeka. Ali si lahko predstajate, da bi preživeli eno leto z možem na samotnem otoku?

Čudili se oste, ampak od časa do časa uživam v samotni. Eno leto pa bi bilo verjetno zelo dolgo...

*z nenavadnimi
uprašanji*

S čim bi Vas Vaš mož najbolj razočaral?

Če bi prišel pijan domov.

Katero človeško lastnost najbolj cenite?

Odkritosrčnost. Vsaka resnica pa če je še tako trda, je boljše kot pa zahrbtnost.

Kaj najbolj obsojate?

Če ljudje komu nekaj podarijo in ga potem stalno na tisto spominjajo.

Kaj je za Vas najlepši kompliment?

Da otroci tudi sedaj, ko so že odrasli, vedno spet radi prihajajo domov.

Vaša največja želja?

Da bi imela blizu vnuke, na katere bi lahko pazila in jih razvajala.